

ANGLIJA PROTI NASILNEMU ZATIRANJU

Lloyd George je v svojem zadnjem govoru poudarjal, da mora pamet zmagovati. — Angleži so obvarovali Francijo že dvakrat pred sramoto in ponižanjem. — V zahvalo za to pa Francija sramoti in ponižuje nemški narod. — Nemčija mora toliko plačati, kolikor more.

Chicago, Ill., 17. oktobra. — Danes je govoril bivši angleški ministrski predsednik Lloyd George velikanski ljudski množici v Mednarodnem Anfiteatru. V splošno zadovoljstvo vseh navzočih je izrekel naslednje besede: "Politika Velike Britanije je zmerna in njene zahteve so zmerne. Anglija je že dvakrat preprečila, da ni danes Francija na takem stališču kot je današnja Nemčija. Francija je pa vse to pozabila ter postopa z Nemci baš tako kot bi z njo Nemčija postopala, če bi ne bilo Anglije.

"Nemčija mora povrniti škodo, ki jo je napravila svojim sosedom. Plačati pa mora le toliko, kolikor more. Zahteve, ki presegajo njene možnosti, so blazne. Naloga zaveznikov pa je določiti, koliko more Nemčija plačati. Francija lahko dobi od Nemčije marsikaj. Če bo pa zahtevala več, kot ji more Nemčija dati, ne bo ničesar dobila. Francija zahteva preveliko odškodnino. S temi svojimi zahtevami neti in podžiga nemško revolucijo. Potom revolucije pa ne bo dobila ničesar."

Lloyd George-ov govor je poslušalo deset tisoč oseb. Resnične so njegove naslednje besede: —

"Še nikdar ni Evropa tako krvavo potrebovala ameriških izdelkov, kot jih potrebuje sedaj. Toda kaj hoče — Evropa ne more plačati zanje. Evropa je podobna revežu, ki stoji pred bogato izložbo. Vse bi rad imel, toda nabaviti si ne more niti najmanjše malenkosti. Evropa je izčrpana. V Evropi je najmanj dvajset milijonov pohabljenec, ki so padli na rame javni dobrodelnosti.

"Vojna je požrla stoosemdeset tisoč milijonov dolarjev. Mašinerija trgovine je popolnoma uničena. Po Evropi divjajo bolezni in strašna lakota. Iz vseh strani prihajajo poročila o lačnih, ki odločijo zahtevo kruha. Nihče ne ve, koliko tisoč otrok je umrlo vsled lakote. Nebeški kuzjigovodja vodi natančne račune o vsaki nedolžni glavi, ki je omahnila vsled neusmiljenosti trdosrčnih diplomatov.

"Rečem pa, da so evropski narodi jako pridni in delovni. Sčasoma bodo popravili vse, kar je vojna pokvarila. To razdobje bi bilo pa veliko krajše, če bi ne bilo ljudi, ki motijo napredek. Najslabše pri tem je odškodninsko vprašanje. Od odškodninskega vprašanja je odvisna bodočnost svetovnega miru."

MARTINEZ BO ZAPRISEŽEN KOT PREDSEDNIK NICARAGUE.

Washington, D. C., 17. okt. — Državni department je dobil poročilo, da je bil podpredsednik Bartolome Martinez danes zaprisežen kot predsednik republike Nicaragve.

Njegov prednik je bil Manuel Chamorro, ki je pred par dnevi umrl. Medtem je opravljal predsedniške posle notranji tajnik Rosendo Chamorro.

MEHIŠKI BANDITI SO RANILI AMER. KONTRAKTORJA.

Mexico City, Mehika, 17. okt. — Ko se je vrnil znani ameriški kontraktor Berry v avtomobilu po tukajšnji okolici, sta bila oddana najmanj dva strela. Kontraktor je bil ranjen na roki.

O napadalcih nimajo dosedaj še nobenega sledu. Berry je znan po svojih izbornih stavbah po vsej Mehiki.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVLJI, ITALJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo najsiljivo, hitro in po nizkih cenah:

Vsaj se bile naše cene sličile Jugoslaviji:

Raspolžitja na sadnje pošte in izplačuje "K. poštni čekovni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je naša hitra izplačila najugodnejša.

1000 Din. \$12.70
2000 Din. \$25.20
5000 Din. \$62.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 1000 dinarjev računamo posebej po 10 centov za poštino in druge stroške.

Italija in zasedeno ozemlje: Raspolžitja na sadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opatiji in Zadru.

200 lir \$10.20
300 lir \$15.00
500 lir \$24.50
1000 lir \$48.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej po 10 centov za poštino in druge stroške. Na poljubno, ki presegajo znesek pet tisoč dinarjev ali po dvanajst lir dovoljujemo po možnosti še posebej popust.

Vrednost dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepredvidljivo; is tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam doseže poslani denar v roko.

Glavne izplačilne in ameriških dolarjih glavne poslovalne cene v tem listu.

Denar nam je poslani najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Glavna zastopništvu Jadranske Banke.

MOSKVA ZAUPA V NEMŠKO REVOLUCIJO

Če bi bila nemška revolucija poražena, bi bilo to jako slabo za boljše vike. — Zborovanje prve delavske internacionale.

Petrograd, Rusija, 17. oktobra. Predsednik izvrševalnega odbora Tretje internacionale, Zinovjev, je rekel danes na neki delavski skupščini, da bi bil poraz nemške revolucije usodepolnega pomena za boljševiško Rusijo. Sosedje bi jo od vseh strani napadli ter jo skušali pogaziti. Vsled tega je potrebno, da stopijo industrijski delavci v tesnejši stik, da bo vsak napadalec zadel na združeno fronto.

Komunisti si na vse načine prizadevajo, da bi pridobili zase kmete vsega sveta. Tozadevna temeljita agitacija je že v polnem teku.

To je direktna posledica prve mednarodne konference kmetov, ki je sprejela tozadevno odredbo kot prvo točka svojega programa. Geslo nove rdeče internacionale kmetov bo: Kmetje in delavci vsega sveta združite se!

Zinovjev je zaključil svoj govor z besedami:

Proz za imperijalističnimi vojnami! Živela velika proletarska revolucija v Nemčiji! Bliža se nam kot osvežujoča nevihta, ki bo očistila ozračje vse Evrope!

TURKI BODO OJAČILI SVOJE BRODOVJE S KRIŽARKO "GOEBEN".

Carigrad, Turčija, 17. oktobra. Danes so privedli iz okolice Prinkipo otoka v tukajšnje pristanišče bivošo nemško križarko "Goeben". Nadeli so ji novo ime namreč "Yavona Sultan Selim". Ko jo bodo popravili, bo postala del redne turške mornarice.

VELIKA RUDNIŠKA NESREČA V BINGHAM, UTAH.

Bingham, Utah, 17. oktobra. — V Utah-Apex rudniku se je večeraj posul strop ter zakopal pod seboj šest premozarjev. Štirinajst se jih je le s težavo rešilo. Rešili so dosedaj odšli samo dvoje trupel, namreč truplo formana Dan Edena in superintendenta Josepha Nerdena.

KAPITALIST STINNES JE ZOPET V RUHRSKEM OKRAJU.

Duesseldorf, Nemčija, 17. okt. — Hugo Stinnes, največji nemški industrijalec, je zopet dospel sem ter bo obnovil svoja pogajanja s francoskimi oblastmi. Upa, da ga bo sprejel v avdienci vrhovni poveljnik okupacijske armade general Degoutte, kateremu bo predložil svoje predloge.

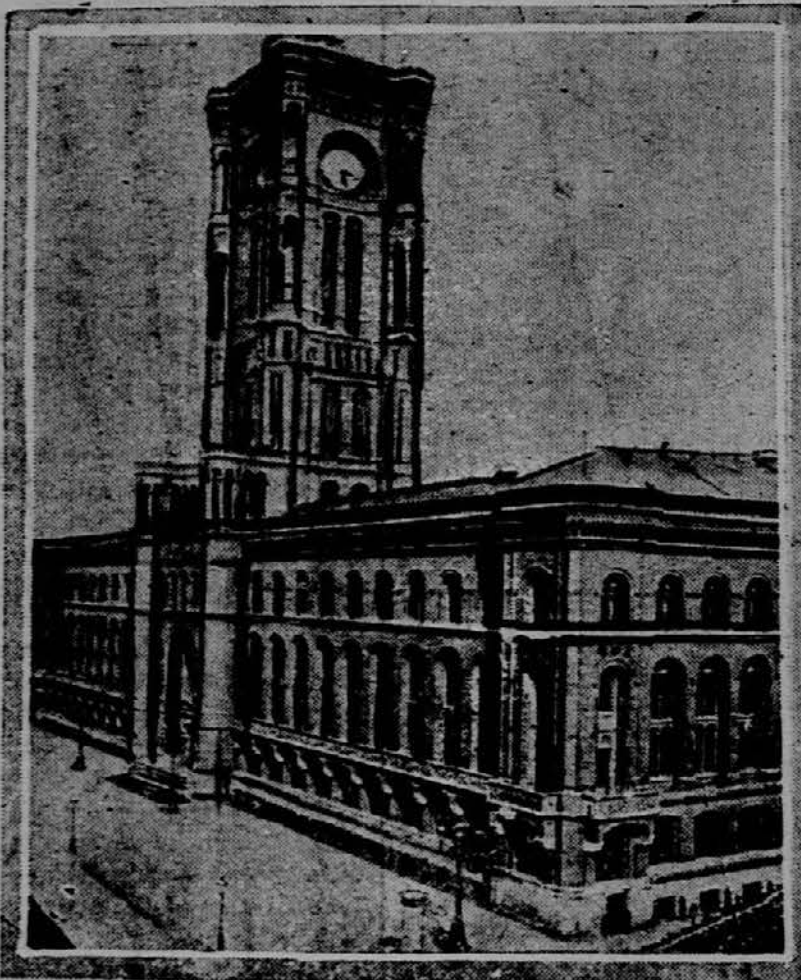
NEMŠKI POSLANIK PRI FRANCOŠKEM MINISTRSTEM PREDSEDNIKU.

Pariz, Francija, 17. oktobra. — Nemški poslanik von Hoesch je bil v avdienci pri francoskem ministrskem predsedniku. Prej je bil pri Poincareju v avdienci predsednik čehoslovaške republike Masaryk.

POINCARRE BO BOTE OSEMNAJSTEMU OTROKU.

Dunaj, Francija, 18. okt. — Nekemu tukajšnjemu zakonskemu paru se je te dni rodil osemnajsti otrok. Novorojenca bosta botrovala ministrski predsednik Poincare in njegova žena.

MESTNA HIŠA V BERLINU.

Pred kratkim se je zbrala pred berlinsko mestno hišo velikanska množica brezposelnih, ki so zahtevali kruha od mestnih oblasti. Brezposelni so se razkropili šele tedaj, ko je stopila policija v akcijo.

NEMŠKA VLADA PROTI SAŠKIM BRAMBOVCEM

Osemindvajset bataljonov prodira proti Saški. — Njihova naloga je zatreti proletarsko brambo. Izživljanje berlinske vlade.

Berlin, Nemčija, 17. oktobra. — Nemški diktator Stresemann je danes napovedal komunistični Saški vojno.

Zvečer je odpotovalo osemindvajset bataljonov državne armade proti Saški. Njihova naloga je zatreti proletarske brambovske organizacije, ki so bile sestavljene v svrhu odpora proti nemškim fašistom.

To je odgovor nemškega diktatorja Stresemanna saškemu ministrskemu predsedniku Zeignerju, ker ni hotel prostovoljno razpustiti delavskih organizacij.

V izvanredni kabinetni seji, ki se je vršila večeraj popoldne, je izjavil Stresemann, da bo napel vse sile, v namenu, da zadobi državna vlada potrebno avtoriteto po vsej deželi.

Monakovo, Bavarska, 17. okt. — Bavarski diktator von Kahr ne bo miroval prej, dokler ne bo iztrebil iz Bavarske zadnjega komuniste. Danes je s posebnim dekretom razpustil vse komunistične mladinske organizacije.

Vsak učitelj, ki bo skušal v šoli širiti komunistične ideje, bo strogo kaznovan.

85-LETNI VDOVEC SE JE POROČIL.

85-letni Daniel Batchelar, stanujoč na Liberty Ave v Jamaici se je večeraj poročil s 57-letno gospodično Ano Pentacost. Zenin je veterinar državljanske vojne. Z očetom svoje neveste je bil nekoč velik prijatelj. Možak je zdrav, čil in čvrst.

POGAJANJA MED ZDRUŽENIMI DRŽAVAMI IN ANGORO.

Carigrad, Turčija, 17. oktobra. Danes se je začel pogajati turški zastopnik Adnam bej z zastopniki Združenih držav glede obnove diplomatčnih zvez med Turčijo in Združenimi državami. Združene države bodo najbrže v kratkem času priznale turško nacionalistično vlado.

HERMINA JE BAJE SREČNA S VILJEMOM

Druga žena nemškega kaiserja se je vrnila v Doorn. — Njeni otroci hodijo v nemško šolo. — Evi kaiser je baje zelo inteligent.

Doorn, Nemčija, 17. oktobra. — Princezinja Hermina je bila par tednov na svojih posestvih v Šleziji in par dni na Bavarskem, pričetkom tega tedna se je pa zopet vrnila sem k svojemu možu, bivšemu nemškemu kaiserju. S tem je zavezala jezik vsem onim, ki so govorili, da se hoče ločiti od Viljema.

Že pred svojim odhodom je rekla:

Prav bojim s odpotovati, ker vem, da bo časopisje vse mogoče pisalo in domnevalo. Moj odhod je pa potreben, kajti skrbeti moram za red na svojih posestvih in za svoje tri otroke, ki hodijo v Nemškem v šolo. Pol časa posvetim otrokom, pol pa možu. Moj mož je visoko izobražen in tako inteligent, da moram napeti vse svoje sile, če hočem slediti njegovim izvajanjem. Z menoj je izvanredno dober. Na Holandskem sem jako srečna, kajti tako dobrih ljudi, kot so tukaj, še nisem videla v svojem življenju.

WASHINGTON JE BAJE SUH.

Washington, D. C., 17. okt. — Tekom zadnjih osemnajstih mesecev je washingtonska policija aretirala 5900 oseb, ker so kršile 18. amendment. Policisti so zaplenili v istem razdobju 34.000 galon opojnih pijač.

TRGOVSKA POGODBA MED MOSKVO IN LONDONOM.

London, Anglija, 17. oktobra. Danes se je ustanovila tukaj rusko-angleška transportna družba, koje namen bo izvažati žito iz Rusije teh ga prodajati raznim evropskim deželam. Družba ima milijon funtov šterlingov kapitala.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ VEČJI SLOVENSKEI DNEVNIK V EDR. DRŽAVAH

KOMUNISTIČNA ZAROTA V NEMČIJI

Oblasti so prišle na sled veliki komunistični zaroti. Tajni načrt berlinskega centralnega odbora pojasnen. — Nameravali so zatreti vse nekomunistično časopisje. Zapirati je nesmiselno. — Le mrtveci ne nasprotujejo več.

Berlin, Nemčija, 17. oktobra. — Nemške oblasti so zaplenile tajni načrt nemškega centralnega odbora komunistične stranke.

Iz tega načrta je razvidno, zakaj so se zadnji nemiri v Berlinu in po drugih nemških mestih vršili. Soglasno z načrtom naj bi komunisti izdali proglas, naj izroče kmetje prostovoljno vsa hrano mestnemu prebivalstvu. Če bi tega ne hoteli storiti, bi oborožene delavske skupine začele pleniti po deželi.

Nadalje so nameravali komunisti zatreti vse protikomunistično časopisje. Vse nekomunistične voditelje bi aretirali. Vsak, ki bi se upiral, bi bil kaznovan s smrtjo.

V načrtu je izrecno rečeno, da bi svojih nasprotnikov ne zapirali. Edinole tisti, ki je zakopan na pokopališču, se ne more več protiviti.

V Berlinu je vladalo večeraj zvečer resnično obsedno stanje. Podnevi se je završil več vročih spopadov med demonstranti in ljudsko množico.

Brezposelni moški in razburjene ženske s svojimi otroci so se pojavile na ulicah.

Vsi dohodi k vladnim poslopljem so bili močno zastraženi.

Na Wilhelmstrasse, kjer stanuje obrambni minister Dr. Gessler, je smel le tisti, ki je imel pri sebi tozadevno vladno dovoljenje. Državna bramba je bila pripravljena v kosarnah, če bi dospelo množilo, da policija ne more ukrotiti demonstrantov.

Po cestah so vozili oklopni avtomobili. Na njih so se nahajali policisti, oboroženi z revolverji, karabinkami in lahкими strojnimi puškami.

Pred par dnevi je bilo mogoče dobiti hlebec kruha za trideset milijonov mark, danes je pa veljal 480 milijonov mark.

Brezposelni, ki so demonstrirali pred berlinsko mestno hišo, so zahtevali naslednje: —

"Vsi brezposelni naj dobe na roko deset tisoč milijonov mark; dva funta kruha, petsto funtov premoga, pol klaftre drv in pol funta masti. Po vsem mestu naj otvori mestna uprava kuhinje, v katerih se bo dobivalo brezplačno juho."

Med demonstranti je bilo tudi dosti ljudi, ki niso govorili pravilne nemščine in so imeli na prstih pripeto zvezdo.

To so bili najbrže ruski boljševiški agitatorji.

Nemški trgovci zahtevajo za svoje blago zlate marke, (štiri za en ameriški dolar), dočim dobivajo delavci plačo v papirnatih markah. Ljudje ne razumejo novih denarnih določb in so strahovito zbegani.

Liter mleka stane sto milijonov mark. Navaden delavec zasluži na dan tristo milijonov mark. Tri litre mleka lahko kupi s tem denarjem, dočim ne more kupiti štruce kruha.

SLOVENSKA VEST.

Pri rojaku Resniku v Newburghu, Cleveland, Ohio, se je zglasila štorčija ter mu pustila krepkega fanta. Čestitamo!

BELGIJA JE PLAČALA NEKAJ OBRETI ZDRUŽENIM DRŽAVAM.

Washington, D. C., 17. okt. — Belgija je plačala danes Združenim državam petsto tisoč dolarjev obresti na dolg, ki znaša trideset milijonov dolarjev.

AVSTRALCI NOČEJO PROHIBICIJE.

Melbourne, Avstralija, 17. okt. Queensland je danes zavrnil prohibicijo z 22.000 glasovi večine. Suhači so na vsej fronti popolnoma pogoreli.

Vsak pevec bi moral imeti novo izdajo

"PESMARICA GLAZBENNE MATICE"

Za štiri moške glasove Uredil Matej Hubad.

Knjiga ima 296 strani, ter vsebuje 103 najboljših in najnovejših pesmi s notami.

Cena s poštino \$3.00.

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

STINNESOV SIN PRIDE V AMERIKO.

London, Anglija, 17. oktobra. — Hugo Stinnes, sin nemškega magnata istega imena se je danes vkrcal na parnik Resolute v Hamburgu. Prihodnji teden bo dospel v Ameriko. Na krovu je tudi nemški poslanik za Ameriko dr. Otto Wiedfeld, ki se je mudil na kratkem obisku v Nemčiji.

NORVEŠKA BO KUPOVALA ŽITO IZ RUSIJE.

Moskva, Rusija, 17. oktobra. — Prihodnje leto bo kupila Norveška vse žito, ki ga potrebuje, od Rusije. Sklenjena je bila pogodba za približno dvestotisoč ton pšenice.

IZŠEL JE SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR za leto 1924.

Vsem tistim, ki so ga naročili, ga bomo odposlali te dni.

Koledar je znanstvene, poučne in zabavne vsebine, ter ga bi moral vsak imeti.

Naročite ga še danes!

CENA 40 CENTOV.

Za Jugoslavijo je ista cena.

SLOVENIC PUBLISHING CO.,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

“GLAS NARODA”

SLOVENSKO DNEVNIK

Printed and Published by
Merano Publishing Company
(A Corporation)

FRANK BAKER, President

LOUIS BENEDEK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and of Above Officers
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

“GLAS NARODA”
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Na celotno leto v celotni Ameriki \$7.50
in Kanadi \$8.00
Na pol leta \$4.00
Na četrt leta \$2.00
Za New York za celotno leto \$7.50
za pol leta \$4.00
za četrt leta \$2.00

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

“Glas naroda” izhaja vsaki dan izvenredno in praznikov.
Neprijetne stvari so se ne priobčijo. Denar naj se blagovno
prijavi pri Mrazov Ordo. Pri spremembi kraja naročnikov, naročnik
naj pošlje kataloško naznanilo, da hitreje najdemo naslovila.

“GLAS NARODA”
(Voice of the People)

22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2873

NEMŠKE ZMEDE

Iz Evrope se je vrnil v Ameriko pennsylvanski kongresnik Porter.

Stresemanna in ustavne nemške diktature nikakor ne more prehaliti.

Pravi, da je nemški državni kanceler mož čudovitih sposobnosti: ki ima edinole to napako, da se vedno bolj nagiba na monarhično stran.

Če bi ostal Stresemann nemški diktator, bi bilo v Nemčiji kmalu uvedeno cesarstvo.

Nemški veljaki so namreč prepričani, da je treba opraviti republiko ter čimprej mogoče uvesti monarhistični red. Kakorhitro bi se to zgodilo, bi zavladala v Nemčiji mir in blagostanje.

To, kar je povedal kongresnik Porter, je povsem resnično. To ve vsa Nemčija z izjemo nemških socializmov. Kdor pa še vedno ni na jasnem, se lahko o tem uveri iz prvih uradnih dejanj novega kancelarja.

Diktatorjem se je proglasil vsled tega, da bodo nemški fašisti pod njegovo uradno zaščito lahko počeli vse, kar se jim bo izljubilo ter da mu bo mogoče zatrepi napredni delavski element.

Iz vseh delov Nemčije poročajo o aretacijah razredno zavajanih delavcev. Delavci ne smejo zborovati, monarhisti in protirepublikanci pa brez skrbi uganjajo, kar se jim izljubi.

Na Saškem je nastavljen vojaškega poveljnika, ki ima več besede kot pa saški ministrski predsednik. Edinole državni vojaški diktator Gessler je njegov bos.

Saški ministrski predsednik je sestavil svoje ministristvo pod pogojem, da bo smel organizirati posebno delavsko brambo, ki bo ščitila delavce pred fašistovskimi napadi. Po dolgotrajnih pogajanjih mu je bilo to dovoljeno.

Sedaj pa pravi saški vojaški komandant, da je treba to brambo razpustiti, dočim se smejo fašisti organizirati in sicer na državne stroške.

Zeignerjeva vlada se noče pokoriti berlinskim poveljem. Če bi se jim pokorila, bi sama sebi podpisala smrtno obsodbo.

Pred kratkim je izšel v Stimesovom listu “Zeit” članek, kojega ost je naperjena proti Saški.

Članek je pisal najbrže sam Stinnes. Stresemannova diktatura je pa zavzela isto stališče kot je bilo v članku priporočeno.

Iz tega je jasno razvidno, iz katere plati piha veter. Če ne bo drugače, bo uvedel Stresemann vojaško kazensko ekspedicijo proti Saški in Turinški.

S tem bi bil dan signal za odločen nastop proti monarhistični Stresemannovi diktaturi.

To bi bil začetek splošne državljanske vojne, kajti borbe med delom in kapitalom ni v današnjih razmerah mogoče lokalizirati.

Veleindustrija hoče ta odpor čimprej izzvati ter ga zadušiti v delavski krvi.

Turčija zopet v Carigradu.

Na temelju lozanske mirovne pogodbe so zapustili vsi inozemski uradi in vojske čete Carigrad kakor tudi Dardanele; zdaj se je poslovil tudi visoki komisar Anglije, general Harrington, ki je bil faktični gospodar mesta. Odsle so vse inozemske pošte in francoski policisti, vizpraznjenih vojašnicah pa so namesti I. turški armadni zbor. Inozemske zastave so snete in nad mestom plapola zopet rdeči prapor s polmesecem.

S tem dejstvom so izsanjane sanje o ruskem Carigradu, o Carigradu kot prestolici grškega imperija in o Carigradu kot drugem angleškem Gibraltarju. Ruski Carigrad ni postal, ker je Anglija s tiho radostjo dočakala trenutek, ko je revolucija razbila v prah pravoslavno nacionalno carstvo in se odpevala testamentu Petra Velikega, da naj bi na Hagiji Sofiji zablješal sveti križ. Izid svetovne vojne je potem Angliji dal priložnost, da se na “furtimaški” način pod videzom internacionalizacije polasti mesta, ki ga je bila s težkim srcem priznala Nikolaju II., ko ta še sanjal ni o tem, da mu bo stedel Ljenu. Toda Anglija se te svoje osvoboditve ni dolgo veselila in ko je Kemal paša potolkel Grke, je bil Carigrad izgubljen za Anglijo, oziroma za antanto.

Carigrad baje ne postane več glavno mesto Turčije, toda njegov politični pomen bo slejkoprej velik. Saj bo v njem nastanjena komisija za morske ožine pod predsedstvom Vazaf paše; to je pa v politični korporacija. Tudi bo stacija za vojno mornarico, čeprav neznan. Brez dvoma se bodo tudi niti balkanske politike pletle slejkoprej v Carigradu.

Turčija ima politične in trgovinske pogodbe z Rusijo, Anglijo, Ameriko, Francijo in Italijo. Ostale države skoro slede. Naša država bi tudi morala novi Turčiji posvetiti veliko pažnje in skušati z njo navezati prijateljske stike. Turčija nam lahko veliko koristi in veliko škodi.

“Slovenec.”

Dopisi.

Farrell, Pa.

Slovenci in Slovenke v Farrell, Pa.! Vsak naj čita ta dopis in vsak naj se razveseli, ker se bo priredilo igra “Kakršen gospod, tak sluga”. Igra se bo vršila dne 20. oktobra. Sedaj je napočel zopet čas, ki smo ga tako težko pričakovali, namreč sezona predstav in iger. Dramatični klub bo priredil nekaj lepih iger, in želeti je le, da bi bila velika udeležba. Pojdmo si na roke; vsi za enega, eden za vse! Naš Dramatični klub potrebuje precej denarja za obleke in kulisje in za različne druge stvari, ki so potrebne. Vsak pa ve, da za stanje se ničesar ne dobi, zato tudi prosim, da se v največjem številu udeležujete naših predstav.

Igra “Kakršen gospod, tak sluga”, je smešna burka enodejanka. Igral bo Dramatični klub Prešeren iz Girard, Ohio. Predstava se prične ob polosmih zvečer; po predstavi ples in prosta zabava. Vstopnina za moške 50 centov, za ženske 25, za otroke 10 centov.

Veselica se vrši v Hrvatski dvorani, zato vabim rojake iz Farrella, da se je udeleži, in istotako rojaki iz Sharona in Wheatlanda. Čim večja bo udeležba, tem boljša bo zabava. Zato navsilenje 20. oktobra 1923.. v Farrell, Pa.!

John Cigole.

Breezy Hill, Kans.

Pred kratkim sem čitala dopis ali bolje rečeno prismođarjio iz Barbertaina, Ohio, in sicer od dopisnika, ki je prisostvoval sejami terejalk na Bolivar Roadu, s kuhalnico v roki mesto kladiva. — Zakaj ni prinesel seboj krampa ali lopate, ker bi vseeno bolje pristojalo, kakor pa kuhalnica? Pa mora v Barbertainu že biti v modi kaj sličnega, in tako se tudi terejalk poslužujejo kuhalnice. Kakor vse kaže, mora biti mož zelo radoveden, da se udeleži njihovih sej, ali pa pripada v njihovo organizacijo. Morda si je nabavil nalašč zato poseben radio aparat, ki ga obvešča o največjih ukrepih terejalk? Malo se tudi huduje, ker ga niso povabile srkat kave iz velike skodele. Pa naj le potrpi; mogoče ga ob prvi priliki sprejmejo v svojo sredo. Tedaj naj zopet sporoči, kaj se bo na seji sklepalo in sklenilo, in kakšnega okusa je terejalska kava. — Če bi bila jaz terejalka ali pa socialista — kar pa nisem ne eno ne drugo — bi mu priporočila, naj si natakne primerna očala, da bo videl dobro, kako tako pisanje izgleda. Prebral se bo, da kaj takega in sličnega ne spada v javnost, da čitajo pametni in razodni ljudje. Kuhalnica na seji mesto kladiva, no, kaj takega še nisem slišala, čeravno sem že od svojega petnajstega leta po svetu. Pamenet mož ne bi tega dal v javnost za nobeno ceno. Če nima drugega posla, nego pisariti take reči, je bolje, da to opusti in molči! Mar li rojak ne ve, da lepa beseda lepo mesto najde? Ono poročilo bi bilo primerjati, da ga je pisal nekdo, ki je bil močno v rožeah. Ako je zavečen mož in delavec, naj rajši sporoča javnosti, kako stoji v Barbertainu z delavsko stranko, ne pa da se vedno ukvarja s terejalni in verskimi blaženji. Beseda napredek jim je le na jeziku, ne vedo pa, kaj pomeni, tako tudi pisati ne morejo o tem. Tudi jaz ne bom zagovarjala te ali one stranke, tako tudi ne socializmov, ker so mi znani tudi ti in enake sorte možje. Če pogledamo malo nazaj v preteklost, vidimo, da tudi ti poštnjaki kaj radi presedlavajo, kakorhitro se jim drugod boljše obeta. Mnogokrat sem že čitala take in enake reči, toda vedno sem domnevala, da bo že enkrat take pisarije konec, zato se tudi nisem oglašila. Dopisnik nadalje piše, da ima predsednica Urša dobro namazan jezik. To mu priznam, kajti po mojih mislih sta oba enaka; menda ni treba nogenegega mazati z oljem, kajti obema prav gladko teče. Tako je treba zapirati tiri in hram, da ni prepaha in hišo tudi k nam. Pustimo pobožnim njihovo veselje; naj ga imajo, saj nas nič ne stane, zato ne bomo jim nevoščljivi. Če bi bil kdo izmed nas na njihovem mestu

bi prav gotovo pohajal visoko šolo, to pa stane denar.

Pezdramljam vse razsodne in pametne čitatelje ter čitateljice tega lista, pečlarje in pečlarice, če je pa kdo prizadet, naj gleda, da se poboljša.

Frances Sinkovec.

Kačji zdravnik.

Dunajski vsučiliščni profesor dr. Rud. Kraus, odlični bateriolog, se je po desetih letih vrnil iz Brazilije domov. Vodil je bakteriološki zavod v Buenos Airesu in zadnji dve leti kačji institut v Butanantanu. Ta institut je leta 1898 ustanovil brazilski znanstvenik in pridobil iz kačjih zob serum proti kačjemu piku. V Braziliji je vsako leto okoli 18.000 oseb pičenih od kačah. Prej je večina umrla; odkar pa vzbrižavajo kačji serum, je pičeni človek v par urah zopet zdrav. Iz vse države dospeva po 1000 kač vsak mesec v institut. Pošiljajo žive strupene kače, ki jim jemljejo strup izpod zob. Serum razpošiljajo in vsak Brazilijanec nosi s seboj majhno injekejsko brizgalčko ter v cevi kačji serum. Kadar ga kača piči, si napravi vsakdo sam injekeijo. Ker je v Braziliji tudi veda politikum, se je prof. dr. Kraus vrnil v Evropo. Ako pride v Brazilijo po volitvah nov sistem na krmilo, odslove uradništvo in nastavi drugo, in celo znanstveni zavodi so žrtve — takih prememb. Brazilske razmere so torej čisto — balkanske.

O brazilskih kačah je pravil dr. Kraus:

“Po dvehletnem intinmem opazovanju teh ljubeznivih živalic lahko povem, da ne poznam neumnnejših bitij od kač. Vse, kar se pripoveduje o inteligenci kač, je praviljeno. Toda pogled nanje je očarljiv. Posetniki našega instituta so jih večših 3 do 4 ure stoje občudovali. Dvoboj med kačami je grozen, sila zanimiv prizor. Dognal sem, da so lisice najbolj neustrašene sovražnice strupenih kač. Neka lisica je v našem zavodu razgrizla tri gade in jih požrla, brez škode. Delali smo tudi serum iz strupa škorpionov in pajkov proti piku teh živali. Najopasnejša kača je klopotača. Kemično kačji strup še ni analiziran. Kačji serum je izumil Francoz Calmete, ki ga je najprej uporabljal v Indiji. Indijski kačji serum pa v Barziliji ni bil učinkovit; zato so morali dobiti serum iz domačih kač.”

Prof. dr. Kraus je Čehoslovak in izda v kratkem knjigo o kačah v pravilnici in umetnosti ter priredi o svojem predmetu predavanja s slikami in filmi.

“Hrvatu” je odvzeta pravica do kolportaže.

Zagrebski “Hrvat” priobčuje na čelu lista odlok policijskega ravnateljstva, s katerim se zabranjuje kolportaža “Hrvata” iz razloga, “ker s svojim neresničnim in tendenejzno načinom pisanja ogrožava javni mir in red”. Z ozirom na ta odlok poziva uredništvo “Hrvata” ves hrvatski narod, naj pridno naroča list.

General Majster je penzioniran. Slovenskega četnika, kaprala in četovodja pa zlepa ne pošljejo v zaslužen pokoj.

Njegovo mesto je kje v kaki zakotni macedonski vasi.

Velika poveljenj v Orlahomi. Bog ve, če bo ta voda kaj ohladila vročo kri tamošnjih Kukluskancev?

Pravijo, da ima Trocki raka. To ni še tako hudo, če se pomisli, da je bil Lenin že najmanj dvajsetkrat ubit.

Sedanja kajzerjeva žena pravi, da je s svojim možem popolnoma zadovoljna.

Ženska hoče biti po svoji naruri drugačna kot so drugi ljudje. Kajzerjerja ni marala živa duša na svetu, samo ona ga ima rada.

NOVA ZANIMIVA KNJIGA
NA KRVAVIH POLJANAH!
Spisal Ivan Matičič
Cena s poštnino
\$1.50

PRISTNI STAROKRAJ
SKI RIBEŽEN ZA REPO
s dvema nožema \$1.10
MOTIKA, domačega kranjskega izdelka \$0
Na zalogi imam suho grozdje, fige in brinjeve jagode. Pihitna cena.

Blago poljanj polinimo pristo v vse dele Zdravnih drin.

MATH. PEZDIR
Box 772, City Hall Sta.
New York, N. Y.

Peter Zgaga

Nastopila je doba prešanja. Največ ga bo stisnil tisti, ki je najdalje stiskal denar.

Ljudje vedo bolj natančno, počem je muškatel, zinfandel, malaga, tokajec itd., kot pa počem so lire in dinarji.

Sodi so pripravljene. Zima se bliža. Sveti Martin bo kmalu tukaj. In po svetem Martinu dolgi zimski večeri.

S kozarci vina se pa za ugnati vsako dolgočasje v poji rog.

V kleti je vsepolno popravil. Človku se ne toži iti v klet niti podnevi niti ponoči.

Ko pride v hišo rojaka, zavij po stopnicah spodaj. Prej ga boš spodaj dobil kot pa zgoraj v kuhinji.

Maldo vino vre in se peni. Sahači proklinjajo.

Toda s kletvijo in svojimi odredbami ne bodo nič opravili.

Zakon nature je močnejši kot vsi človeški zakoni.

Kongresnik Hill vabi smeje k sebi zastopnike vlade in prohibicije rekoče:

Pridite k meni, boste videli, kako se mi je grozdni sok izpridil. Grozljje sem stiskal, pa je začelo nekaj motoviliti v sodu, in ko je prenehalo motoviliti, sem pokusil. Božanska stvar. Pridite pokusit!

Pa nočejo priti. Nočejo se na svojem lastnem jeziku prepričati.

Vretja pa tudi ne morejo spraviti pod ključ.

Kongresnik Hill se jim smeji. Brez dvoma bo vsako leto skrbel, da se mu bo pijača na ta način “izpridila” kot se mu je letos.

Kako je treba odgovoriti tistem, ki vas terja po krivici.

Knjižtrgozje je poslal svojem odjemalcu račun za knjigo. Po štirih dneh je sprejel naslednji odgovor:

Naznanjam vam, da knjige nisem naročil. Če bi jo naročil, bi mi pa gotovo ne poslali. Če bi mi pa knjigo vseeno poslali, bi je ne dobil. Če bi knjigo dobil, bi jo tudi plačal. Če je pa nisem plačal, je tudi nikdar plačal ne bom.

V New Yorku je dospela slavna italijanska igralka Eleonora Duse. To je tista, katero je bil pred nekaj leti D'Annunzio osvinjal pred vsem svetom.

Kot je pokazala zadnja zgodovina, je storil D'Annunzio še dosti drugih svinjarij.

Vojne med Italijo in Jugoslavijo torej vseeno ne bo.

Belgrajska vlada je pametna in ljubi Slovence.

Zaenkrat še noče, da bi prodl Mussolini do Ljubljane.

General Majster je penzioniran. Slovenskega četnika, kaprala in četovodja pa zlepa ne pošljejo v zaslužen pokoj.

Njegovo mesto je kje v kaki zakotni macedonski vasi.

Velika poveljenj v Orlahomi. Bog ve, če bo ta voda kaj ohladila vročo kri tamošnjih Kukluskancev?

Pravijo, da ima Trocki raka. To ni še tako hudo, če se pomisli, da je bil Lenin že najmanj dvajsetkrat ubit.

Sedanja kajzerjeva žena pravi, da je s svojim možem popolnoma zadovoljna.

Ženska hoče biti po svoji naruri drugačna kot so drugi ljudje. Kajzerjerja ni marala živa duša na svetu, samo ona ga ima rada.

Jugoslavia irredenta.

Dvakrat krščen.

Marija Torker iz Podbrda je letos meseca januarja porodila v Podgori nezakonskega otroka in ga še isti dan dala krstiti na ime Florijan. Ker je hotela prikriti svojemu zaročencu, da je mati nezakonskega otroka, je Torkerjeva izročila otroka v oskrbo kuharici Avgusti Hvalič v Podgori in se je kmalu nato poročila z nekim Karlom Benvenuti. Hvalič pa je zopet imela razmerje z nekim drugim moškim in da stisne iz njega denar za alimente, je razglasila svojim sosedom, da je ona porodila otroka, ki ga ji je bila izročila v oskrbo Marija Torker. Dne 3. marca je dala otroka vnovič krstiti na ime Karel Hvalič. Otok je umrl v goriški bolnici dne 16. septembra. Lažni materi, ki se ni več zgledalo v Podgori, še niso prišli na sled.

Občni zbor goriškega političnega društva “Edinost”.

Dne 27. septembra se je vršil v Gorici občni zbor goriškega političnega društva “Edinost”. Od poslancev sta bila navzoča Šček in dr. Wilfan, tržaško politično društvo “Edinost” sta zastopala dr. Čok in dr. Slavik. Društveni predsednik Križman je otvoril občni zbor, prečital opravičilni pismi odsotnih poslancev dr. Podgornika in Lovrenčiča ter se spominjal obeh zaslužnih umrlih mož dr. Kobala in dr. Gruntarja. Nato je društveni tajnik dr. Bitežnik podal poročilo o društvenem delu v minulem letu. Na prvem mestu poroča o kruskih dogodkih. Društvo je vse storilo, da se dožene nesreča ter se je končno res tudi uradno ugotovilo, da je spomenik poškodovana strela. Tu se je veliko trudil zlasti dr. Gaberšek. Ljudsko organizacijo je društvo ozvedlo v kmetsko-delavskih zvezah. Potem poroča tajnik o prizadevanjih društva, da bi se končno ustanovil Narodni svet. Pogajanja so se pa razbila, ker tržaško politično društvo odlašanja vse predloge, ki imajo namen preprečiti tržaško hegemonijo v bodočem Nar. svetu. — Na šolskem polju je doseglo društvo pred izpremembo režima otvoritev III. razreda slovenske ljudske šole v Gorici in nekaj drugih uspehov, a ko je zavladal fašizem, je postal ves napor brezuspešen. Tudi slovenski oddelek na deželni gluho-nemnici je zopet v nevarnosti. Društvo je šlo prebivalstvu na roko v opejskem vprašanju (d 60 vloženih rekurzov sta bila deloma ugodno rešena le 2), potem v italijanskih zadevah in v zadevah vojne odškodnine. Ko je prišel na vlado sedanji režim, je društvo poiskalo stik z vladajočo stranko. Za tajnikom dr. Bitežnikom je oddal svoje poročilo blagajnik Kozman. — Nato je ob zelo napetem razpoloženju govoril dr. Slavik, ki je pozdravil zbor v imenu tržaškega političnega društva. Sledila je razprava. Kot prvi je branil tržaško stališče v stvari Nar. sveta dr. Wilfan. Njegova zvezanja so bila vse prej nego pravičljiva ter je došlo večkrat do viharja. Goričani so krepko branili svoje stališče. Nazadnje se je lebata končala s sklepom, da se zvoli poseben odsek, ki naj prešee vsa sporna vprašanja in poroča potem na prihodnjem obnem zboru. Položaj je bil pa že ako napet, da so pristasi liberalnega mišljenja, videč se v neznanosti manjšini, zborovanje zapustili. Ostali so zborovali dalje in prešli na volitev novega odbora. V ožji odbor so bili izvoljeni: odvetnik hr. Stojan Brajša, novinar dr. Engelbert Besednjak, dr. Josip Bitežnik, zasebni uradnik Fran Bitežnik, vsi v Gorici, in zasebni ravnatelj Anton Vuk v Mirnu. V širši odbor so bili izvoljeni zastopniki iz vseh krajev Goriške.

ČLANEK 42.
Dovolj spanja zavaruje zdravje vaše- ga otroka.

Istina razloži namotena spanja so življenske važnosti za rastočo otroke. Brez potrebneza počitka, so vse dobrote skrbne nega in hrane brezuspešne. Najbolj priporočljivo je, če spi otrok sam. Prostor naj bo raven in dobro zračen. Modro je naj bo raven iz bambača, žime ali filen. Blazina ni potrebna, toda če hočete, mu lahko zganete prtič pod glavo. Da bo otrok zaspa, mora biti v sobi mračno in mirno. Nikar ne zbijajte otroka in mu ne dajajte enamitljivih sredstev. Zapolnite si, da je spanje naravno pri otroku in da je treba spanje približati na naraven način. Ne dajajte mu nobenega zdravila, ki je namenjeno za spanje, kajti vsa taka zdravila so jako nevarna v rokali nezrelih otrok. Pravilna hrana in hranjenje imata dosti opravka s spanjem. Če je otrok slabo prehranjen, ga bo prebudil glad. Če je preveč prehranjen, so močni njegovi prebavni organi in otrok bo nemiren. Zdravega otroka nikdar drazete ne budite kot točaj, ko mu morate dati jesti. To pravilo je treba prekriti in sicer v slučaju, da je otrok moker. Večkrat se pripeti, da otrok v tretjem mesecu spi po čez noč in se samo enkrat prebudi in sicer zvečer, ko za je treba hraniti. V tej dobi naj otrok podnevi dvakrat spi in sicer po dve uri — to je popolne in popolne. Ko je otrok starejši, je samo en dvekrat počitek potreben. Popoldne naj pa spi še vsaj do petem ali šestega leta.

Če ste storili vse za udoben počitek otroka, in če je otrok še vedno nemiren, vprašajte za svet zdravnika. Morda se razvija pri njem kaka bolezen, ki je vzrok nemirnega ali pomanjklivega spanja.

STAR PROBLEM ZA MATERE.

Slaba prehrana je največja sovražnica rastoče deklice. Vsaka mati naj upošteva to nevarnost. Pred kratkim je neki slavni angleški zdravnik izjavil, da je bilo veliko odraslih deklet slabo prehranih, so njene posledice, ki so oblikovale v raznih boleznih. Posebno jetika ogroža dekleta.

Za zaščito vaše hčerke je pravilna hrana življenske važnosti. S tem, da pridelate Bordenovo Eagle Mleko hrani vašega otroka, ste lahko zagotovljeni, da dobiva hrano, ki je potrebna za čvrsto zdravje. Sveži zrak, dosti spanja, prijetna zabava vse to je tudi potrebno. Toda brez pravilne hrane ne bo noben otrok usel slabi prebudi.

Strokovnjaški poskusi, ki so se zadnje vršili med šolskimi otroci, so pokazali, da je Eagle Mleko izvanredno uspešno pri zdravljenju slabe prehrane. Otroci, hranjeni z Eagle Mlekom so dvakrat toliko pridobili, ko tse je od njih normalno pričakovalo. Več so pridobili kot pa otroci, ki so uživali isto množino navadnega mleka v steklenicah. Njihovi učitelji poročajo, da ne izboljšajo samo boljši in zdravjejsi ampak so tudi uspešnji pri učenju.

Čitajte te članke vsak teden skrbno ter jih pridržite za bodočo uporabo.

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih potrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu “Glas Naroda”. S tem boste ustregli vsem

Uprava “Glas Naroda”

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA “GLAS NARODA”, NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

TRPLENJE in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega planinskega polka.

V knjigi so popisani vsi boji bivšega slovenskega polka od prvega do zadnjega dne svetovne vojne. Iz Galicije, z Doberdoške planote, z gorovja s Tirol, Fajtjega hriba, Hudega Loga, Sv. Gabrijela, Pijave in o polkovem uporu ter njega zakletvi.

Knjiga je trdo vezana, vsebuje 270 strani in 25 slik iz vojne.

“GLAS NARODA” 22 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Glasilo Jugoslovanske

Vstanovljena leta 1898.

Katoliške Jednote

Glavni ured Ely, Minnesota.

Inkorporirana leta 1901.

Glavni odbornik.

Urednik: RUDOLF PERDAN, 522 E. 185th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHLER, Ely, Minn.
Začasni blagajnik: LOUIS CHAMPA, Box 961, Ely, Minn.
Blagajnik nezaplacenih smrtin: JOHN MOVERN, 413 - 13th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik.

Dr. JOE V. GRAHEK, 302 American State Bank Bldg., 600 Grant St. at Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

Nazorni odbor:

ANTON ZBAŠNIK, Room 206 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIC, 1224 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Perotni odbor.

LEONARD SLABODNIK, Box 489, Ely, Minn.
GREGOR J. FORENTA, 210 Stevenson Bldg., Dupalup, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravstveni odbor.

VALENTIN ERIC, 190 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 382 Park St., Milwaukee, Wis.
JOSEF STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 528 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilce: "Glas Naroda".

Vse stvari tiskajoče se uradnih zadev kakor tudi denarna posiljanja naj se pošilja na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišnica splošno naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.
Jugoslovanska Katoliška Jednota se pripravlja na Jugoslovanom na obilni priložnosti. Kdor se postavi član te organizacije, naj se oglasi tiskovno biljno društvo J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 8 člani ali članicami.

Naznanila.

New York, N. Y.

Tem potom se poziva vse žlane in članice društva "Orel" št. 90 JSKJ, da se za gotovo udeležbo prihodnje tričetrtletne seje v soboto 20. oktobra ob 8. uri zvečer v društveni dvorani. Neopravičena odsotnost te seje se oglobi po društvenih pravilih. Opozorjam tudi one, kateri dolgujejo na assessmentu, naj pri prihodnji seji poravnajo, drugače bodo suspendirani.
Z bratskim pozdravom vam vdani
Valentin Orehek, tajnik.

Braddock, Pa.

Tem potom se naznanja vsem članom društva sv. Alojzija št. 31 JSKJ, da priredi izobraževalno društvo prvo zabavno veselico v korist Slovenskega Doma dne 27. oktobra zvečer. Pričetek ob 6. uri. Vstopnina je majhna, samo 35¢ za moške in 25¢ za dame. Torej vas vabimo, da se udeležite v polnem številu, da pomorete Slov. Domu, da se prej plača dvorana, katera je že kupljena. Druga veselica bo že v domačem Domu. Ob enem vabimo tudi stranska društva, namreč iz Trestle, Delmont, Export in Pittsburgh, kakor tudi vse ostale rojake in rojakinje ter brate Hrvatce. Torej vsi na veselico v soboto 27. oktobra v Latvinsko dvorano na Washington Ave. med 8. in 9. ulico. Na veselo svidec!
Z bratskim pozdravom
J. A. Germ.

Cleveland, Ohio.

Naznanjam članom in članicam društva sv. Janeza Krstnika št. 37 JSKJ, da se gotovo vsi udeležite prihodnje redne mesečne seje, ki se bo vršila dne 21. oktobra. Na dnevnem redu imamo volitev glavnega blagajnika in še več drugih važnih stvari je za rešiti. Nadalje naznanjam, da je društvo na svoji redni mesečni seji dne 16. septembra t. l. osvojilo sklep, da društvo plača zdravnika iz društvene blagajne vsem novim članom, kateri pristopijo meseca oktobra, novembra in decembra. Društvo ima tudi prosto pristopnino, tako da vsak lahko postane član društva sv. Janeza Krstnika in JSKJ z malim denarjem. Društvo je eno največjih in najboljših društev v Clevelandu.
Sedaj, bratje in sestre, na delo za pridobitev novih članov in da pomnožimo naše društvo na 500 članov in članice do konca tekočega leta.
Jednota je tudi razpisala lepe nagrade za vsa društva ali posameznike, tako da boste šli lahko z veseljem na delo za eno najboljših organizacij.
Bratje in sestre, na delo, čas je kratak, to traja samo do 1. januarja 1924.
Z bratskim pozdravom
Frank Kačar, tajnik in organizator.

Lorain, Ohio.

Iz urada društva sv. Alojzija št. 6 JSKJ.
Ker imamo več važnih reči za rešiti na prihodnji seji dne 21.

oktobra, se vladno prositi članstvo omenjenega društva, da se polnoštevilno udeleži seje.
Z bratskim pozdravom
John Kumše.

Yungstown, Ohio.

Članom društva sv. Antona št. 108 JSKJ se naznanja, da je društvo sklenilo na zadnji redni seji, da se žlane opozori, da ib se prihodnje seje vsi udeležijo, ker imamo več važnih točk za rešiti v korist društva.
Tudi imamo nekaj članov, ki imajo že stare certifikate. Opominjam jih, da bi to na prihodnji seji prenaradili in naredili prave oporoke, ker me že iz glavnega urada opominjajo. Tudi vsak drugi naj bi pogledal svojo oporočo. Če ima kaj za prenaraditi, naj to stori takoj. To je zadnji opomin za tiste, kateri nimate oporok in imate že stare certifikate.
Naznanjam vam tudi, da se je sklenilo, da bodo seje popoldne in ne več dopoldne v navadnih prostorih, namreč ob 2. uri.
Anton Nagode, tajnik.

Priporočilo

Pittsburgh, Pa.

Pri Narodni Hrvatski Zajednici se vrši sedaj splošno glasovanje za novega glavnega tajnika. Za glavnega tajnika omenjene organizacije kandidira tudi Mr. ALEKSANDER J. MUCKER, ki je tudi član Jugoslovanske Katoliške Jednote, in sicer društva sv. Stefana št. 26 v Pittsburghu. Sobrat Mucker je tudi zborovodja tujakinskega slovenskega tamburaškega kluba "Birijski", ki pod njegovim spretnim vodstvom izvrstno napreduje.
Sobrata Muckerja poznamo Slovenci v Pittsburghu že več let. On je po poklicu brivec in lastuje svojo lastno brivnico v Shapshburgu, obenem je pa tudi praktičen knjigovodja in korespondent ter je popolnoma zmožen opravljati posle glavnega tajnika pri takih organizacijah, kakoršnje so naše in hrvatske podpomo organizacije.
Z ozirom na dejstvo, da je Mr. Mucker tudi član naše Jednote, in vpoštevaajoč obenem njegove sposobnosti, skušnje in enerzijo, ga na tem mestu toplo priporočam vsem onim sobratom in sestram, ki so tudi člani Narodne Hrvatske Zajednice.
Z bratskim pozdravom
Anton Zbašnik.

Smrt slovenskega častnika.

V vojaški bolnici v Skoplju v Srbiji za legrcjem umrl pešadijski kapitan Podr Ravbar, eden izmed prvoboriteljev za Jugoslavijo. Leta 1915 je prešel Ravbar s svojim vodom v Rusijo, vstopil v jugoslovanski dobrovoljski korpus in se bojeval v Dobrudzi ter na solunski fronti. Rodom je bil Kraševce. Ni mu bila sreča mila, da bi doživel, o čemer je vedno sanjal: rešeno in svobodno rodno mu zemljo. Zaprta soprogo. Bil je priljubljen, kakor pri tovariših, tako tudi pri moštvi.

Račun med društvi in Jednote

Za mesec september 1923.

Št.	Društ.	Dohodki	Izdatki
1		\$ 627.81	\$ 574.00
2		473.21	291.00
3		162.07	53.00
4		132.85	57.00
5		204.63	
6		504.40	198.00
9		469.00	322.00
11		109.01	292.00
12			144.00
13		118.99	
14		93.56	71.00
15		287.57	107.00
16		265.29	41.00
18		449.08	221.67
20		303.85	38.00
21			53.00
22		414.04	120.00
25		275.86	26.00
27		108.19	15.00
28		104.80	87.00
29		215.15	29.00
30			145.33
31		227.29	393.00
32		170.65	98.00
33		251.80	158.00
33		251.80	158.00
35		175.04	47.00
36		607.91	333.00
37		934.68	342.67
39		348.74	335.66
40		271.56	16.00
41		87.23	1,009.00
42		247.11	85.00
43		113.89	53.00
44		239.95	29.00
45		443.90	133.00
47		150.85	
49		267.41	48.00
50		136.99	30.00
51		54.48	122.00
52		159.82	
53		290.47	48.00
54		79.11	1,082.00
55		159.05	258.00
57		164.46	161.67
58		176.37	
60			31.00
61		160.16	33.00
64		36.23	53.00
66			174.00
68		131.80	90.00
69		73.45	40.00
70			44.00
71		340.67	556.01
72		43.45	
75		170.44	180.66
76		97.34	
77		155.00	57.00
78		191.10	41.00
79		40.89	
81		87.00	426.00
82			333.00
83		41.05	21.00
84		101.50	
85		249.94	
86		91.74	24.00
87		109.40	
88		136.45	
89		180.42	94.00
90			
92			39.00
94		317.48	88.00
99		131.38	
100		34.44	
101		95.65	68.00
103		213.63	52.00
104		144.63	25.00
105		149.92	1,076.33
106		117.77	
108		137.62	15.00
109		91.45	21.00
110		266.20	322.33
111		118.32	30.00
112		62.40	500.00
114		294.87	237.00
116		128.67	575.00
117		55.35	
118		70.66	33.00
119		53.23	15.00
120			222.00
121		47.10	28.00
122		317.65	380.67
123		37.29	42.00
124		79.78	
125		109.00	38.00
126		52.77	
127		34.67	
128		299.48	210.00
129		144.04	15.00
130		48.50	
131		84.33	
132			15.00
133		131.78	120.00
134		59.60	15.00
135		106.87	104.00

136	50.91	10.00	125	2.25
137	55.54		126	1.15
138	63.92	15.00	128	4.65
139	57.04	15.00	129	5.10
140	94.15		130	
12 Za Avg.	245.05		131	1.95
52 "	159.82		132	
88 "	133.46		133	1.35
90 "	57.32		134	.75
			135	2.25
Skupaj	\$18,547.78	\$14,398.00	136	2.40

Joseph Fihler, gl. tajnik.

Račun mladinskega oddelka

med Društvi in Jednote.

Za mesec september 1923.

Št.	Društ.	Dohodki	Izdatki
1		\$ 36.25	
2		22.00	
3		3.90	
4		3.30	
5		4.70	
6		20.10	
9		3.90	
11		1.90	
12			
13		11.35	
15		1.65	
16		12.15	
18		14.80	
20		14.05	
21			
22		4.30	
25		20.60	
26		2.10	
27		.90	
28		21.85	
29			
30		5.30	
31		3.00	
32		8.85	
33		6.55	
35		25.45	
36		25.65	
37		15.75	
39		9.90	
40		5.55	
41		3.15	
42		2.55	
43		3.15	
44		26.35	
45		7.90	
49		1.05	
51		.90	
52		2.55	
53		7.00	
55		10.30	
57		8.70	
58		5.55	
60		11.10	
61			
66		9.30	
68		3.00	
69			
70		7.55	
71		6.15	
75		4.05	
76		1.95	
77		4.65	
78		1.65	
79		3.15	
81			
82			
83		.30	
84		.75	
85		6.00	
86		4.65	
87		2.10	
88		1.95	
89		3.00	
90			
92		14.10	
114		7.35	
116		1.95	
117		3.25	
118		2.10	
119			
120			
121		3.75	
122		12.35	
123		1.65	
124		3.15	

Jos. Fihler, gl. tajnik.

Duh Ivana Groznega.

Večerni varšavski "Kurjer" je priobčil nastopno senzacionalno brzojavko iz Moskve:

V Moskvi se mnogo govori o dogodkih, ki so se odigrali t dni v-Kremlju. V palačah Kremlja je razmeščeno več višjih sovjetskih uradov in stanovanj nekaterih uradnikov. Po dnevi in ponoči stoji na dvorišču straža. In glej! Nedavno so našli na nekem hodniku truplo vojaka, ki je imel z nožem prebodeno srce. Preiskava ni mogla ničesar dognati. Drugo noč je stražar na istem hodniku strašno zakričal in se zgrudil onesveščen na tla. Ko je prišel znova k zavesti, je pripovedoval čudovite stvari. Kakor hitro je na Kremlju odbilo polnoči, se je pojavil na hodniku starec. Videl ga je dobro, ker je skozi okno padala luč svetilke. Starec se je bližal s strašnim, okrvavljenim obrazom in s palico v rokah polagoma vojaku. Spoznal sem ga po njegovih portretih, je dejal ves prestrašen vojak. To je bil car Ivan Grozni. Lahko prisežem, da sem ga videl. Ko se mi je nekoliko približal, je starec dvignil svojo strašno palico. Takrat sem se zgrudil na tla in izgubil zavest. V zagonetnem dvoreu stoji sedaj vedno podvojena straža.

Nov žeparski trik.

Na berlinskih podzemskih železnicah so se pojavile nove vrste žeparice. Pri izstopu iz voza pade nenadoma kaka dama v nezavest in pade ponavadi kakemu gospodu, ki baš istočasno izstopa, okoli vratu. Slednji je seveda pripravil pomagati "nezavestni", ki se kmalu, ko se je "osvestila", zopet vsede na voz. Nazadnje ugotovijo gospodje v svoje največje presenečenje, da jim manjka ura ali pa denarica. Baje je bilo že več žrtve tega najnovejšega trika.

Iz Slovenije.

Himen.

Pri sv. Jakobu in Ljubljani je v nedeljo 23. septembra župnik Barle zvezal življenski usodi Franca Kovača iz Ljubljane in Marije Kolarjeve, rodom iz Celja.

Glasbena Matica v Št. Ilju.

Prvič po prevratu je pohitela v nedeljo 23. sept. v Št. Ilj v Slov. goricah mariborska Glasbena Matica. Na kolodvoru so jo pričakovali učitelji s šolsko mladino ter žilka množica ljudstva. Postavljeno so bili tudi slavoloki. Popoldne se je razvila velika veselica. Matičarji so s svojimi pesmi vzdihili velikansko navdušenje med kmečkimi poslušalci. Vrsto napitje je otvoril narodni župnik Bračko, nato vodja Glasbene Matice Arnuš, šentiljski župan Thaler in odposlanec Ciril-Metodove družbe Škulj. Pri tej priložnosti je bila ustanovljena tudi podružnica Ciril-Metodove družbe, za katero so bili zbrani takoj znatni prispevki. Škulj je imel obenem konferenco z obmejnatimi učitelji glede podrobnega narodnega dela.

Slečna ženska v cerkvi.

V nedeljo 23. sept. je prišla v frančiškansko cerkev v Mariboru 29letna Marija Potočnik iz Sv. Križa, ki se je med mašo pričela nenadoma smejati. Odpeljali so jo z rešilnim vozom na mestni fizikat na opazovanje.

Poskušen samomor v Mariboru.

V nedeljo 23. sept. zjutraj si je prerzal mariborski trgovec Samida z britvijo žile na obeh rokavih. Prepeljali so ga v bolnišnico. Kot vzrok njegovega poskušenega samomora se smatra ločitev zakona, ki je bila uvedena v soboto 22. sept. pred sodiščem.

Smrtna kosa.

Dne 26. septembra je umrl pri Sv. Antonu na Pohorju v 74. letu svoje starosti Fran Mravljak, veleposestnik in župan. Pokojnik je bil skozi 40 let župan v svoji občini, dolgo vrsto let načelnik krajnega šolskega sveta in član okrajnega zastopa. Bil je neustrašen prepovednik napredne in jugoslovenske ideje. Zvest svojim načelom, je vzgojil svojo veliko družino v strogo narodnem duhu. Zaprta žena in 9 otrok, med njimi Fran Mravljak, profesorja v Celju, in Petra Mravljaka, veleposestnika v Vuhredu.

Dne 26. sept. je umrl v Ljubljani Albert Deragne, brivec, posestnik in meščan ljubljanski. Pokojnik je bil kot antik

Italija je hotela napasti Jugoslavijo.

(Dopis iz Pariza "SL. Narodu".)

Te dni je vsa francoska in angleška javnost trdno pričakovala, da izbrahne vojna med Jugoslavijo in Italijo. Pariški listi so imeli točna poročila svojih izveščiteljev iz Italije, da koncentrirala Italija silno vojsko na jugoslovanski meji. Vedelo se je, da je italijanska vojna uprava zbrala na Krasu in v Vipavski dolini nad 70.000 vojakov vseh branž in da je dala posamne, najbolj izpostavljene strategične točke močno utrditi in opremiti s težko artilerijo. Med drugim so poročali ti izveščitelji, da je italijanska vojna uprava spravila na Snežnik težke topove in močnejše.

Ker so iz italijanskega vira istočasno poročali, da se pripravljajo na vojno tudi Jugoslavija, je bilo splošno mnenje, da je samo vprašanje nekaj dni, da pride med Jugoslavijo in Italijo do izbraha sovražnosti. Zato so tudi posamni listi hoteli, da odpoljejo svoje posebne poročevalce v kraje, kjer so mislili, da se najprej prično sovražnosti.

Pred kratkim so od teh vojnih poročevalcev dospela prva brzoglasna poročila, ki so poročila nemalo senzacijsko. Vsa ta poročila so vedela pač povedati o veliki koncentraciji italijanskih čet na črni Snežnik-Nanos, o utrjevanju poedinih strategičnih točk, zatrjujejo pa ob enem, da so Jugoslovani takorekro goloroki in da nimajo na meji prav nobenega vojaštva. Jugoslovanska meja je dejansko brez vsake zaščite. O kakšnih jugoslovanskih pripravah za vojno akcije sploh ne more biti govora.

Tudi razpoloženje med jugoslovanskim prebivalstvom je vse prej kakor navdušeno za vojno. — Jugoslovani sicer čutijo veliko krivico, katero jim hoče zadati v reškem vprašanju Italija, vendar pa jim niti ne prihaja na misel, da bi v danih razmerah apelirali na orožje. Stiskajo sicer pesti, — škripajo z zobni in — molče. Zavedajo se, da so danes še greslivi, da bi z uspehom mogli računati na to, da bi krivico odpravili z apelom na orožje. Čakati hočejo na ugodnejši čas, ki pride gotovo, morda že v bližnji bodočnosti. — Takrat pa bodo pripravljene že na vse slučaje in si vzamejo samto, kar se jim je sedaj ugrabilo v protislovju s svečano sklenjenimi pogodbami.

Tako se skoraj dobesedno glase vsa poročila posebnih poročevalcev. Ta poročila so napravila na politične kroge, posebno v Parizu, a tudi v Londonu, kakor je razumljivo, nad vse mučen vtis. Izkazalo se je namreč, da je Italija pripravljala na Jugoslavijo nenaden napad in da bi bila ta napad brez dvoma tudi izvršila, ako bi se pravčasno ne pojavili na licu mesta izveščitelji pariških in londonskih časopisov, ki so še o pravem času korigirali italijanske vesti, da je Jugoslavija tista, ki noče mirne rešitve reškega vprašanja, marveč hoče spraviti reški problem z oboroženo silo sveta.

Čim je italijanska diplomacija uvidela, da je njena igra pred javnostjo razkrinkana, je takoj jela trobiti na umik. Jela je zatrjevati, da ne more biti govora o kakšni koncentraciji čet na jugoslovanski meji, marveč, da so se dočela slučajno vršili običajni vojaški manevri, ki pa absolutno niso imeli nobenega namena, da bi bili kakršnokoli demonstracija proti sosedni državi. Predvsem bi naj bila popolnoma iz trte izvita trditve, da so bile posamezne obsejne točke utrjene in opremljene s težko artilerijo. Z vsemi temi ugotovitvami pa so prišli italijanski diplomatje šele, ko so nepristranski francoski in angleški svedoki pred vso javnostjo dokazali, da hoče Italija brez vsakega povoda napasti nepriljubljenega golorokega sosedo in mu diktirati svojo voljo.

Dočela naravno je, da machiavelistični nastop ni ostal brez učinka na javno mnenje. Zato so jeli tudi francoski in zlasti londonski listi pisati v zadnjem času o italijanski politiki v tonu, kakršnega do nje pri njih nismo bili navajeni. Izpremenjena pisava zlasti london-

skih listov ni ostala neopažena rimskemu časopisu, zato je bil tudi tu znak za umik. In rimski, — prej tako bojevit listi, so se kar naenkrat začeli cediti same pomirljivosti in popustljivosti. V tem oziru sedaj prednjačijo glasila, ki so bila preje naglasnejši klicatelji k boju.

Italijanski načrti so bili vsakakor izvrstno pripravljene. Da jih niso mogli izvesti, se je zahvaliti samo onim listom, ki so verjeli v italijanskim bajkam ter poslali na "bojišče" svoje poročevalce, ne zavedajoč se, da so jih s tem poslali razkrinkati italijanske spletke. Za pariške in tudi londonske časopise je to prav dobra lekcija. Dosedaj so Italijanom verjeli vse in jim sli v vsakem oziru na limonice, morda bodo v bodoče bolj previdni.

"Slovenski Narod" dostavlja k temu: — Po tem, ko smo prejeli ta dopis, smo imeli priliko govoriti z uglednim inozemcem, ki se je pravkar vrnil iz Italije in se je do zadnjega časa mudil v Trstu in na Krasu. Ta je v celem obsegu potrdil, da so se vršile velike vojaške priprave na jugoslovanski meji. Že prej je italijanska vojaška uprava transportirala na posamezne obsejne točke težko artilerijo. Vsi ti transporti so se vršili ponoči. Obsejnemu prebivalstvu je bilo v zadnjem času pod najstrožjo kaznijo prepovedan vsak vstop v gozdove. Na mejo je marširalo vojaštvo samo ponoči. — Zlasti močno zasedena je bila meja ob Snežniku in Nanosu. Skoro vsaka obsejna vas je dobila svoj posadko. Da bi se bili vršili kakor vojaški manevri, je glupa trditve. V resnici je bilo vse pripravljeno za vojni pohod preko meje "Demobilizacija" se je pričela šele pred par dnevi. To demobilizacija izvajajo sedaj dočela odkrito. Pred kratkim so transportirali štiri topove največjega kalibra in štiri močnejše, ki so bili že montirani na Snežniku. Tudi Nanos so zadnje dni — demobilizirali.

Kake stara je zemlja.

Geologi se trudijo na vse mogoče načine, da bi določili pravo starost zemlje. Njihove številke so ogromne, a zelo neenake.

Najzanimivejši so podatki inženirja S. Welicha, ki je na podlagi geoloških opazovanj v dolini Reuss izračunal, da je zemlja stara nad devet milijonov let. — Po njegovih opazovanjih je preteklo 1.150.000 let, odkar so se dvignile Alpe. Dalje meni Welich: Postavimo, da je treba za tvorjenje ene geološke kamene plasti eno platično leto, ki šteje 25.000 navadnih let. Od začetka organske zgraditve zemlje do mlajše terciarne dobe, v kateri so nastale ravne Alpe, imamo oziroma štejemo 35 pododdelkov. — Torej je preteklo do srede terciarne dobe od začetka tvorbe kamnin 35 x 25.000 kar znese — 903.000 let, in če vračunamo še gornjih 1.500.000 let, dobimo skupaj 2.053.000 let.

K temu moramo pristihi še čas od kozmičnega postanka zemlje do prve sedimentarne tvorbe na nji, katerega računamo na 7.055.000 let. Skupno dobimo na ta način število devet milijonov let. Nasprotno je neki drugi geolog Joly, po imenu, izračunal starost zemlje iz množine v morju nahajajočega se natrija in je dobil ogromno število 90 milijonov let.

Dubois pa je izračunal na podlagi opazovanj raztapljanja apnenca v vodah zemlje 37,5 milijonov let, ki naj predstavljajo starost našega planeta. Kakor torej vidimo, velja tudi na poju raziskavanja zemlje izrek: — Nič ne vemo gotovega!

Nesreča v kamenolomu.

V kamenolomu Stimlje v okolici Prčtine se je nenadoma zrušil velik plaz kamnja in prsti, ki je pokopal šest delavcev. Vse so mrtve izkopal iz ruševine.

NEZADOVOLJSTVO NA FILIPINIH

Brzjavke s Filipin naznanjajo, da se tam pojavlja vedno večje nezadovoljstvo napram ameriški nadvladi. Celotno med četami, ki so bile dosedaj zveste Amerikancem, je pričelo vreti. Zgornja slika nam kaže strategične ceste v filipinskem gorovju, kjer se bodo zavrhili v slučaju vstaje prvi spopadi. Spodnji dve sliki nam kažeta razvoj filipinske civilizacije. Na levi je filipinski domačin, ki je pred petimi leti vstopil v ameriško službo. Na desni je njegova slika iz sedanjega časa.

Napredek v civilizaciji.

Počasni napredek civilizacije. — Namizno orodje je novejša iznajdba. — Začimbe in dišave za jedi so veljale dolgo za luksus. — Mesta so dobila svojo ponoči o razsvetljavo šele v novejši dobi. Žimnice so prišle v rabo šele v 14. in 15. veku. — Španski grandio so smatrali celo srajce za nepotrebne.

Kultura je duševna omika, civilizacija telesna klika. Človeštvo napreduje neprestano v kulturi in civilizaciji. Nam se dozdeva nemogoče, da bi prednemei ne živeli prav tako kakor živimo mi sami. Naši otroci pa jemljejo telefon, telegraf, aeroplan, cestne železnice, električne naprave i. dr. kot samo ob sebi razumljive stvari, ki so bile večno tu. Marsikdo naprimer ne ve, da so vilice, s katerimi jemo, izum novejšega datuma. — Prej so ljudje jedli le z žlico ali prsti. Nož je prastar izum. Toda še v srednjem veku so prinašali na mizo meso na koščke razsekano, a jedli so ga z žlico, s krušnimi sklorjami ali s prsti.

Tudi namizno posodje iz žgane ilovice ali čina je iz novejšee dobe. Prej so imeli le lesene, zlate, srebrne ali bakrene skledje. Krožniki so nastali jako pozno, kajti v stari dobi je vsa družina zajemala iz iste skledje, ki je stala sredi mize. Še sredi 18. veka so bile vsesplošno v rabi lesene skledje in lesene žlice.

Začimbe in dišave, ki se uporabljajo za jedi, so bile dolgo nezahšan luksus. Sladkor, žeran, poper, muškati i. dr. so poznali le bogataši.

Javna razsvetljava, luči po ulicah in trgih so novejši izum. Grki in Rimljani so si ponoči svetili z bakljami. Toda samo moviti. — Drugim je morala zadostati mesečina, kadar je bila. Drugače so se lovili po temi. Šele pozni srednji vek je izumil lojevke in voščence. Toda kdor je rabil svečo, je bil ali zelo imeniten, ali zelo bogat. — Da bi mesta razsvetlila ulice, na to je bilo treba čakati še dolga stoletja. Najprej so imeli oljevke ali le redkokje, kasneje petrolejke; šele v minulem veku so uvedli plinove in komaj v zadnji dobi električne svetilke.

Seneca in Plinius sta grajala Rimljane, ki so si hladili pičajo na ledu, češ, da je to nečuvna potratnost; Ksenofon oboja mehž kužne Perze, ki nosijo pozimi rokavice; Plinius je zmerjal Rimce, ker so spali na perncah. Ko so bile uvedene žimnice namesto slamnjak v 14. in 15. veku, se je to smatralo za grdo razneženost. Še v srednjem veku so smatrali vkuhanje sadja in kompotov ter njih uživanje pozimi za potratnost.

Perilo so smatrali celo v Španiji, kjer so grandio jedli le s sre-

brnih krožnikov, za luksus. Celotno visoka gospoda je imela le po eno — srajco. Kadar je bila že neznožno umazana, so jo dali prat. — Medtem so bili brez nje ali pa so ostali doma. Seveda je bila srajca iz močnega platna. Zato se ni čuditi, da so bogatini volili svoje košulje v oporekah, naprimer pariški mešan Galerau de Bretomeno, a kanonik Jean de Hotemoslil (1379 leta) celo dve.

Krokanje in ponočnjaštvo je iz novejšee dobe. Prej so krčmarji morali svoje krčme zapirati, ki je zašlo sonce. Popivalo se je le skrivaj in v strahu pred zaporom in globo.

Kdaj so se uvedle krtačke za zobe in za nohte, ni znano, gotovo pa je, da jih smatra marsikdo še danes za luksus. Celotno inteligentne ljudi vidimo v družbi s črnimi nohti in neumitimi zobmi. Civilizacija napreduje!

Pasja pečenka.

Okusi so različni. Marsikdo ne je polžev, ostrig ali žab. Slabo mu prihaja, če sliši samo govoriti o taki hrani. Pa so morda polži prav izvrstni. Baje so celo nekatere žuželke dobre na krožniku. Marsikdo niti konjskega mesa ne mara. V Parizu pa so leta 1871. baje celo podgane uživali! Zdaj poročajo dunajski listi, da so mizarskega pomočnika Emerika Hollowitza zaprli za teden dni, ker je lovil, pobijal ter pekkel pse in jih jedel z najboljšim tekom. Neke ženska je čula skoraj vsak dan, kako v sosesčini psi milo tulijo in hropejo. Opozorila je redarja, ki je šel v dotično hišo in našel napol za dvajsetega napol z ubito lobanjo ječečega psa. Mizarski pomočnik je mirno priznal, da lovi, pobija, peče in je pse, ker je pasje meso naravnost izvrstno. Ker je pobijal pse brez dovoljenja posestnika, je bil kaznovan. Poslej bo lovil le prodane ali divje pse. Pomočnik je trdil, da ima človeštvo neumen predsodek proti pasjemu mesu, kakor ga ima proti konjem, podganam, ostrigam, polžem in žužkam. Treba se sega privaditi, in potem tekne tudi ono, kar se po krivici stadi.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJO SLOVENSKE DNEVNIK V KROVUŠKEM DNEVNIKU.

Muzej za modo.

V pariškem modnem muzeju bodo razstavljeni vzorci vseh mod — od pričetka človeštva pa do sedanjega viska civilizacije. — Muzej bo dobra šola za umetnike, krojače in modistke.

V Parizu pripravljajo muzej, v katerem se bo videla na lutkah oblečenih v vse mode, ki so nam znane iz zgodovine, gospa Moda od začetka človeške civilizacije do danes. Muzej se bo dopolnjeval vsako leto. Za krojače in šivilje, za garderobarje gledališč in najrazličnejših zabavišč, za slikarje, kiparje in pisatelje bo ta muzej prav zanimiva šola. Nobena moda ni nova, ker vse izvira iz prejšnjih ter se razvijajo iz kontrastov ali kombinacij. Zato morajo ustvarjati novih mod predvsem poznati mode minulih dob, ako hočejo podajati novosti, ki so ne samo lepe, okusne, ampak tudi praktične. Obleka ima namen človeško telo varovati mraza ali vročine ter prahu in blata. Moda pa hoče to obleko izpreminjati tako, da je človek navidez vedno nov in vedno lep. Ženska moda hoče še posebej povečati telesno lepoto. — Nedostatke zakriti in vse prednosti stopnjevati oziroma vse nedostatke umetno predstavljati. Kar je preveč, naj moda utaji, česar je premalo, naj moda fingira. — Toda tudi modni umetniki so že izčrpani. Novosti ne najdejo več dovolj in zato se ponavljajo v neznanjih varijacijah. Ker je Pariz že dolgo zibel vsakršne mode, bo novi muzej gotovo oplojal modistke vsaj s starimi idejami.

Na Dunaju imajo v državnem osrednjem zavodu za žensko obrt Mollardgasse, stekleno omaro, v kateri je velika množina moških in ženskih figuric, po šest centimetrov visokih in oblečenih po starih portretih. Figurice so podarile zavodu dunajske aristokratke. Obleka, perilo, obutev, frizura — vse je kopirano točno po historičnih osebah. Žal, da je barva obleke obledela. Vendar so te figurice izvrstno učilo. Na njih se vidi, kako se človeški okus izpreminja, a da je vse ostalo končno večno isto. Lepa ženska ostaja v vsaki modi mična, ako ima poleg lepote vsaj nekaj duha in vsaj nekaj temperamenta.

Lep čuvar javne varnosti.

Beograjsko sodišče je spravilo v zapor orožnika Radisava Rankovića, ki je bil v službi v viračskem komisarijatu in je na najhujši način pri belem dnevu jemal denar od delavcev. On je vsak dan pričakoval v svojem rajonu delavske skupine in zahteval od posameznih delavcev legitimacije. Vedno jih je nekaj zadržal in ko so drugi odšli, je rekel, da legitimacije niso v redu in da jih mora odvesti na policijo. Medpomena jim je pa v živih barvah slikal posledice, ki jih bodo nosili zaradi neveljavnih legitimacij. Seveda se je dal potem preprostiti in je za kakih 200 do 300 Dm uboge delavce pustil, da so se vrnili na delo z "napačnimi" legitimacijami. Skozi več mesecev je orožnik tako prakticiral svoj postranski poklic, dokler ga niso prijeli. Seveda je bil takoj odpuščen iz službe in izročen sodišču.

Trgovina z nagrobnimi križi.

Na osiškem pokopališču se je dalj časa vršila zanimiva trgovina z nagrobnimi spomeniki. Tamkajšnji grobar je namreč prodajal spomenike, za katere se nikdo ni brigal ter zbrisal z njih napise in druge znake, tako da so stari grobovi ostali brez spomenikov. Ugotovilo se je, da so nekateri "preurejeni" spomeniki stali na treh in celo na štirih grobovih. Sedaj se vrši sodna preiskava.

Preureditev selške službe pri pošti Leskovec pri Krikem.

Dne 1. oktobra je pričel selški pismenoša pri pošti Leskovec dostavljati tudi v te-le vasi: Loška, Vdovnik, Selee, Lúbej, Nemška gora, Brezovška gora, Senože, Drenovec, Križe, Dolenje in Brezje. Dostavljal bo vsak ponedeljek in petek. Dostava v Drnovo, Breg, Mrtvice in Zadovinec se je preložila na ponedeljek, sredo in petek, v ostale vasi pa na torek, četrtek in soboto.

Doklej je človek mlad?

Kdaj nastopi pri človeku doba starosti? Ali je človek s 35. letom res že star? — Naziranje francoske Akademije. — Starost in mladost sta dva individualna pojma. — Mladi "starci" in stari "mladeniči".

Človek je toliko star, kolikor se čuti, — pravijo ljudje. Francoska akademija, ki izdaja nanovo svoj slovar, pa se je odločila, da dočim besedi "mladost" sledečo razlago: — Mladost je doba med dvajsetim in petintridesetim letom. — Francozi so nad to razlago ogorčeni. Torej s 36 letom se že začneja starost? S 50. naj bi bil človek menda že starci! — Kaj je znak starosti? Nagubana polt, sključena hrbtenica, omahljiva hoja? Vse troje lahko opažamo na ljudeh, ki so po letih še zelo mladi. — Mladost je doba, ko se dočim vidimo "starčke" prozih nog, ravnega hrbta in ravnih lic. Duševna odrevenelost in izična oslabelost? Marsikak "starci" je v obel ozirih svežejši in močnejši od "mladeniča". Sivi lasje? Mnogo starcev nima sivega lasu, a marsikak mladenič je siv in plešast že s tridesetim letom. Starost in mladost sta torej zelo individualni: so starci mladeniči, in mladeniči starci. Mnogo je nesrečnih žen ob mladih možeh, a dosti srečnih ob možeh višje življenjske dobe.

Karin Michaelis je napsala novelo "Opasna starost", ki obravnava žensko v dob od 40 do 50 let. Pisateljica trdi, da je ta doba pri mnogih ženskah najbolj opasna. Kritiki pa so trdili, da je ženska lahko "opasna" že od 14. leta pa tja do 60. ter so se sklicevali na Ninon de l'Euclous. In Faust pravi: — Ich bin zu alt, um nur zu spielen, zu jung, um ohne Wunsch zu sein. — (Prestar sem, da bi se samo igral, premlad, da ne bi imel svojih želj.) Goethe trdi: — Jungend ist Trunkenheit ohne Wein, (mladost je pijanost brez vina), a Lessing: — Man spricht selten von der Jugend, die man hat, aber desto ofter von der, die uns fehlt. — (Malokdaj govorimo o mladosti, ki jo imamo, a temveč o mladosti, ki nam manjka.) Pariški Temps se zatorej jezi na Akademijo in piše:

Državljanji, ki so starejši kakor 35 let, bodo odločno ugovarjali, da bi se ne smeli več smatrati za mlade. Akademija, ki je sama že v visoki starosti, in čije člani so večinoma zelo stari, mora vendar sama zase zahtevati večno mladost, saj so njeni člani "nesmrtni"; drugače jo moramo smatrati za otročjo, zakaj otroci tudi smatrajo za starega vsakogar, ki se noče več igrati z lutkami. —

Ubeglih mariborskih kanjencev.

Še niso ujeli nobenega. Najnevarnejši, Vid Kristofčič, je bil kmalu po begu najprej doma, kjer se je preoblekel in se nato podal na pot, menda k svoji obrti: vlomom.

ZDRAVNICA JE OPERIRALA ROMUNSKO KRALJICO.

Bukarešet, Romunska, 17. okt. Danes se je podvržla romunska kraljica Marija precej težki operaciji, katero je pa srečno prestala. Operirala jo je slavna romunska zdravnica dr. Marita Trancu Reiner.

Po par dneh bo že lahko zapustila posteljo.

Največja cvetlica.

V angleškem botaničnem vrtu v Kewu pri Londonu se nahaja rastlina z imenom Amorphophallus, ki nosi največje cvetove kar jih sploh poznamo na svetu. Največji mož doseže komaj s konci svojih prstov krono in s svojimi rokami objame samo polovico cveta. Duh cvetlice je zelo neprijeten, nekaka mešanica smrdljivih rib in sežganega sladkorja. Steblo cvetlice zraste do višine 12 čevljev. Akoravno napravi ta veličanska rastlina, katere domovina je slikoviti otok Sumatra, vtis mladega drevesa, spada vendar k rastlinam, ki jih pristejamo v botaniki k nižjim vrstam, in je sorodna aronovi palici, ki raste tudi pri nas po močvirjih.

O krinolini.

Angleški ženski svet oboja krinolino, to je staromodno široko žensko krilo, ki ga hočejo zopet uvesti modni kralji. — Pravijo da je tako krilo v sedanjih dobi neapraktično.

Krinolino, ki je po najnovejših modnih poročilih spet pričela siliti v ospredje in ki jo vsiljujejo modni kralji elegantnim damam, je večina žensk odklonila. V nekem ženskem časopisu so navedle žene na podlagi vprašanj vzroke proti noši krinoline. Najprvo navajajo neapraktično obliko tega oblačila, katerega nošnja napravi popolnoma nemogočo vsako moderno damo. Dandanes, ko ne sme nihče izgubljati časa, bi bila nošnja krinoline ne samo muka, ampak tudi nepotrebnost potratna časa. Moderna žena, ki je zaposlena v kakem pokličenju, sme porabiti za svojo toaletto največ dvajset minut, in ne toliko časa kakor zahteva oblačenje tega najnovejšega modnega oblačila. Tudi je potrebna za ta obsežno oblačilo postrežnica, katero pa si morejo dovoliti samo z materijelnimi sredstvi obdarjene ženske. Krinolina je toaletta za hišo in je biva mogoča v tistem času, ko se je odigravalo življenje žene med štirimi stenami. Žena sedanosti pa se kreta mnogo na ulici in sploh na prostem. Krinolina bi jo v svobodnem kretanju ovirala. Kot tovarišica moža bi se dandanes samo osmešila če bi se odela s takim maskeranim krilom, ki se z njenim današnjim življenjem popolnoma nič ne strinja.

Spanje žuželk.

Splošno je znano, da večji del živali ravno tako potrebuje spanja kakor človek. Te neobhodne potrebe ne opazujemo samo pri višjih vrstah živali; še celo pri ribah imamo tipične spalne pojave. Predvsem pa je pred kratkim uspelo odkritje, da morajo spat tudi žuželke.

Po poročilu v Južni Ameriki živčnega nemškega učenjaka Fiebriga spijo žuželke izključno ponoči ali ob medlih, deževnih dnevih, in vseh teh, izvzemši ponočne vrste, niso nikoli zolotili v spanju ob solnčnih in jasnih dnevih. Najbolj interesantne so številne in večjih obsežne čudne spalne poziture, ki jih zavzemajo posamezne žuželčne vrste. Navadno se zagrijejo živalice v rastlinsko steblo, tako da visi telo prosto v zraku, v enem slučaju pritisnejo noge v krila k telesu, v drugem pa jih zopet stegnajo od sebe. Posebno tipično spalno lego zavzame vrsta os, ki se zagrijejo v steblo s hrbotom navzdol. Zadnji del telesa obrnejo pravokotno na hrbet, tako da tvori telo s stebлом kot 60 stopinj. Druge vrste se pa primejo z nogami. Kot spalnice si izvolijo žuželke najrajši suha stebila rastlin brez listja. Pravijo, da je zelo težko zbuditi živalice iz njihovega spanja, medtem ko jih vzhajajoče jutranje sonce kaj hitro spravi pokonci. S poskusi so dognali, da se za žuželke in sploh živali nižjih vrst usnavati tudi z umetnim zasenčenjem.

Seveda nima njihovo spanje nič skupnega s pojavom, da se nekatero žuželke napravijo kot mrtve, če se jih dotaknemo, ki je zopet pojav čisto zase.

Morski razbojnik.

Spisal kapitan Frederick Marryat.

(Nadaljevanje.)

Klara je očitala, toda ljubeznivo pogledala Edvarda, ko jo je odpeljal vodja čolna. Temu čolnu se je sedaj pridružil še eden z ladje "Comus" in moštvo je s svojimi častniki stopalo proti obrežju. Prvi čoln je čakal, dokler niso izročili Hawkhursta in Francisca ostalim mornarjem, nato pa so s Klaro odšli proti ladjam. Edvard Templemore se je ozrl na čoln, ki je peljal s seboj Klaro, in ukazal, da vzamejo Hawkhursta in Francisca v drug čoln ter ju strazijo. Sam pa se je z drugimi mornarji napotil zasledovat ostale razbojnike.

Med ravno popisanim prizorom so prišli do brega tudi ostali čolni bojnih ladij in moštvo "Avengerjev" se je, brez voditeljev, razkropilo na vse strani. Mnogo jih je bilo ubitih in ranjenih. V dveh urah so ujeli vse razbojnike. Ker jih je bilo zelo mnogo, so sklenili, da se povrnejo čolni z ujetniki h "Comusu", kjer jim dá kapitan kot zapovedujoči častnik nadaljnja povelja.

Ko so na krovu "Comusa" pregledali vrste ujetih razbojnikov, so jih našli skoro šestdeset, izmed katerih so bili polovico že ujeli ranjene in ki so se podali brez upora. Ubilih so našli petnajst in sodili so, da jih je prav toliko utonilo, ko je krogla zadela zadnji del poslednjega razbojniškega čolna. Najsi so ujeli razbojniko zadrževali, da je večina njih ujeta, je bilo vendar še dovolj varoka misliti, da se jih je nekaj poskrilo na otoku po podzemeljskih jamah.

Ker je imel kapitan "Comusa" nalogo, da se vrne kolikor le more hitro, se je odločil, da nemudoma odpluje z ujetniki v Port Royal ter pusti "Enterprisi", da polovi še one razbojnike, ki so se morebiti poskrili po otokih, in da etne, ako mogoče, kar je vrednostnega na "Avengerju" in ladjo naposled uniči. Ta povelja so izvršili z navadno naglico. Razbojnike, med katerimi je bil seveda tudi Francisco, so spravili na varne prostore in dvignili čolne. Pol ure potem je "Comus" razvil svojo zastavo in svoja jadra ter pustil Edvarda Templemora z "Enterprisi" zadaj za klobčjem, da izvrši povelje, ki mu je bilo naročeno. Prav tako je zaostala tudi Klara, ki je imela sedaj dovolj časa, da prežene nezupnost in ljubeznost iz srea svojega ljubimca Edvarda.

17. poglavje.

Sodba.

Čez teden dni je dospela ladja "Comus" v Port Royal. Kapitan je odšel takoj v Penn, da sporoči admiralu o uspešnem izidu ekspedicije.

"Hvala Bogu!" je dejal admiral, "da smo vendar enkrat ujeli te lopove! Malo viseti jim ne bo prav nič škodilo. Razbojniški kapitan, pravite, je utonil?"

"Tako se poroča", je odgovoril kapitan Manly. "Bil je v zadnjem čolnu, ki je zapustil razbojniško ladjo in ki ga je zadela krogla iz našega topa ter se potopil."

"Zelo žal mi je. Smrt je bila zanj predobro. Zaraditega pa moramo druge kaznovati prav občutno. Priti morajo pred admiralno sodišče, ki ima v rokah pravosodstvo po odprtem morju. Poslijte jih na suho, Manly, da si potem umijemo roke."

"Jako dobro. Sodimo pa lahko, da jih je še nekaj na otokih, in "Enterprisi" jih sedaj išče."

"Povejte mi vendar, ali je Templemore našel svojo gospodično?"

"O, da. Mislim, da je vse v redu, najsi nisem mogel mnogo govoriti z njim o tej stvari."

"No", je odgovoril kapitan, "zelo me veseli, da to slišam. Dobro, pošlijte torej morske razbojnike na suho, Manly, k pristojni oblasti seveda. Ako jih najdejo še kaj več, jih obesimo potem, ko jih Templemore prižene. Bolj me veseli, da smo uničili te lupeznike, kakor če bi bili ujeli kako francosko fregato."

Kake tri tedne po tem pogovoru je razmenil tajnik admiralu, da se je prikazala "Enterprisi" zunanaj na odprtem morju. Ker pa je

bil veter le slab, gotovo ne dospe pred večerom v pristanišče.

"Žal mi je", je rekel admiral, "zakaj morski razbojniki pridejo danes pred sodišče. Gotovo jih ima še nekaj na krovu."

"Prav res. Toda sodna razprava se težko konča že danes. Sodnika ne bo v sodišče najmanj pred eno uro."

"No, malo do tega, zakaj toliko jih je, da jih bo treba obesiti v odlekih. Ker je pa še v toliki dalji, da mu je mogoče signalizirati, obvestite ga, da stoji razbojniko ravno pred sodiščem. Lahko pride v čolnu na suho, ako se mu ljubi."

Bilo je nekako okoli poldne, ko so gnali razbojnike, med njimi tudi Francisca, z močno stražo v sodno poslopje, kjer so jih postavili pred sodišče. V sodni dvorani se je kar trlo občinstva, zakaj zanimanje je bilo velikansko.

Mnogo izmed onih razbojnikov, ki so bili ranjeni pri napadu na Cumanosova poslopja in posestva ter pozneje ujeti, je bilo umrlo v zaporn. Vendar jih je pa prišlo še petinštirideset pred sodišče. Njih slikovita obleka, njih bradati obrazi, kakor tudi spomin na njih grozovitosti, vse to je zbuvalo pri navzočnem občinstvu strah, grozo in nejevoljo.

Dvema izmed najmlajših so dovolili, da sta bila glavni priči proti ostalim. Bila sta na "Avengerju" samo nekoliko mesecev. Toda že iz te kratke dobe sta mogla pričati o umoru mornarjev treh ladij, namenjenih v Zapadno Indijo, in pa o napadu na Cumanosovo posestvo; vse to je zadostovalo za obsodbo.

Mnogo časa je bilo seveda treba, predno je bilo zadoščeno sodnim formalnostim. Razbojniki so morali odgovorjati na različna vprašanja in omenjeni priči sta naposled podali obširno izjavo. Pozno je že bilo, ko so prečitali razbojnikom obtožnico ter jih vprašali, ali imajo še kaj pripomniti v svojo obrambo. Sodnik je vprašanje ponovil še enkrat.

Prvi se je oglašil Hawkhurst. Da bi se rešil, skoro ni mogel upati. Edini njegov namen je bil preprečiti, da se ne bi Francisco uspešno zagovarjal ter utekel nečastni in sramotni smrti.

Hawkhurst je izjavil, da je bil že dokaj časa na razbojniški ladji "Avenger", da se ga pa siloma ugrabili na neki drugi ladji ter prisilili, da je proti svoji volji služil, kar more potrditi tudi kapitanov sin, ki stoji tamle — pri tem je pokazal na Francisca — ki je bil na razbojniški ladji, odkar je začela pleniči. Hawkhurst se je vedno protivil in nasprotoval kapitanu, ki ga pa ni pustil z ladje, ker je bil edini na krovu, ki jo je mogel voditi. Poizkušal se je kapitanu upreti in mu vzeti poveljništvo ladje ter je k temu dostikrat nagovarjal mornarje. Ravno v onem času, ki je razbojniška ladja plula v preliv med otoki Karkosa, je bil zaradi slabe pogleda zajet in zaprt in to potrdijo lahko vsi možje, kakor tudi kapitanov sin, ako le hočejo. Dalje, da so ga izpustili samo zaradi tega, ker je edini poznal pot skozi preliv in ker so mu grozili, da ga vržijo v morje, ako prav ne vodi ladjo, on pa je potem namenoma zavozil na skalo. Ker je vedel, da ga hoče kapitan umoriti, je ustrelil Kajna, ko je plaval k obrežju, kakor more izpričati kapitanov sin; ta ga je namreč obdolžil umora in se boril z njim na življenje in smrt, dokler ju niso ločili častniki in mornarji ter ujeli ob-č. Seveda nikakor ne pričakuje, da bi Francisco, ki je kapitanov sin, govoril resnico, da reši njega, ker ga je zelo sovražil že od nekdaj. To sovražstvo se je posebeno pokazalo pri napadu ob Magdalenski reki; za ta napad so bili že davno prej naredili načrte. Pri tem so poslali Francisca naprej, da bi se izdal za nesrečnega človeka z razbite ladje, ki je pa v resnici imel namen ogledati, kje je plin, da tako mnogo pomore razbojnikom pri napadu. Francisco pa je pri tej priliki pogljal pogljal pognal pognal v njegovo ramo, kar dobro vedó vsi ostali razbojniki in česar Francisco ne more tajiti. Nadeja se, da sodišče proti Franciscu uporabi mnélniaio, da izve resnico. Na vsak način naj se mu pa ukáže, da govori sedaj.

(Dalje prihodnjé.)

NAPREDEK V AVIATIKI

Neki Francoz je pred kratkim iz našel novo sredstvo reklame. Svoj zrakoplov je opremil s posebnim aparatom, ki spušča iz drobne cevi močan curek debelega dima. S pomočjo tega dima je mogoče pisati razne reklame na nebesni obok. Aeroplan leti v linijah črke ter ima pri tem odprto cev za dim. V zraku se nato pojavijo črke kot beli oblaki. Neka tobačna firma je izdala že milijone in milijone dolarjev za "odlazevno reklamo". Slika nam kaže Mrs. Cirilo Turner, edino žensko, ki izvršuje ta posel.

V albanski prestolici.

Tirana, meseca septembra. Tirana, današnja prestolnica mlade Albanije, ni niti največje, niti najlepše mesto te balkanske republike. Njena važnost izvira od ugodne centralne lege in je tudi z morske strani lažje dostopna kakor obe večji mesti v notranjosti: Elbhan in Berat.

Vendar pa potovanje od obale v glavno mesto ni niti prijetno, niti poceni. V pristaniškem mestu Draču pa pričakuje tujec ob prihodu parnika par avtomobilov, ki za 40 italijanskih lir prepreljejo potnika v 37 kilometrov oddaljeno Tirano. Po razornih cesti pripemo v mraku na cilj. Po odsevu negotove svetlobe smemo sklepati, da se bližamo mestu. Še dobre pol ure in končno spoznamo po obrisih ilovnatih zidov, da se nahajamo na periferiji "mesta". Pri prvi cestni svetilki se avto ustavi in policist v modri uniformi zahteva neizprosno potni list, katerega dobi ubogi potnik naslednjega dne nazaj na policijski direkciji.

Še nekoliko minut vožnje pa glavni cesti mimo nizke turške vojašnice, ki se imenuje sedaj "Skanderbegova vojašnica", potem pa zavijemo na glavni trg Tirane — na Skanderbegov trg. Petrolejska svetilka razsvetljuje borno fasado enonadstropnega hotela "International", v čegar obzidju se je v novejši dobi odigrala marsikatera pomembna epizoda zgodovine nove Albanije. Dnevno se zbira tukaj pri kosilu vsaj polovica ministrskega sveta in tudi "ugledni" tujci obstajajo v tem hotelu. Tukaj ostajajo podjetniki, trgovci in politični pustolovci. V prvem nadstropju se nahajajo sobe za tujce, ki pa nudijo le malo ugodnosti. Kakor po vseh albanskih hotelih stoje v majhni sobici, ki bi komaj zadoščala za enega potnika, po dve ali tri postelje. Primitiven umivalnik in stol — to je vse pohištvo. Nekoliko korakov dalje, v neki stranski ulici, je hotel "Adriatik", kjer se navadno zbirajo poslanci iz severne Albanije.

Ko zjutraj vstane solnce izza gor, pride do veljave lepa pokrajinska lega Tirane. Na vzhodni strani se dviga strmo pobočje Tajtira skoraj 1700 metrov visoko. Vrhovi so skoraj do pasjih dni pokriti s snegom, katerega gorski prebivalci v poletni dobi prinašajo v Tirano, kjer služi za pripravo raznih osvežujočih pijač. Na severu vidimo kraško pogorje Kruja, na čegar vznožju se med rekama Ima in Mati razprostira tja do morske obale močvirnato ozemlje. V daljavi se pojavljajo stolpi gorskega mesteca Krula, ki leži približno 600 metrov visoko.

Tam je zbiral nekoč svoje čete Jurij Kasriota, slovit Skanderberg, ki je vodil junaške boje proti turškim navalom. Daleč na severu se vidi črnogorsko gorovje. Ob jasnih dnevih se razloči tudi vrh Lovčena. Na zapadu in jugozapadu se razprostira z grmovjem obraščeno hribovje z redkimi naselbinami. Na jugu se dviga nekdanja Skanderbergova trdnjava Petrela, v ozadju pa se nahaja gorovje Krabe z mnogimi soteskami, ki so bile nekaj zatočišče roparskih tolp.

Tirana sama je tipična podoba malega orientalskega mesta. Kljub preobliki raseznosti mesta se odigrava življenje izključno v središču prestolice pri velikem pazariju s številnimi prodajalnami. Le malokateri tujec prehodí kako neznansko dolgo stransko ulico med enoličnimi ilovnatimi zidovi, za katerimi se skrivajo vrtovi in hišice. Tu in tam se na levo ali desno odepi kaka gluha uliča. Brez uspeha se išče kaka zveza z bližnjo sporedno cesto. Le Glavna ulica, nadaljevanje ceste iz Drača, vodi skozi mesto. Na koncu Glavne ulice se nahaja "Vladni trg" s slikovitim parkom cipres, kjer se opravljajo motilne prave bajramskega dneva. Ta park pa se ne more meriti z lepimi nasadi v Elbasanu niti glede lepote, niti glede velikosti. Oddaljeno cesta dalje v smeri na Elbasan.

Nasproti Vladnemu trgu se nahaja močan štirioglat stolp, posebna znamenitost Tirane. V bližini stolpa je prva džamija z najvišjim minaretom, ki oživlja sicer precej enolično mesto. Nedaleč od tod se nahaja Stara džamija, v kateri kričavi derviši vsak teden opravljajo svoje duhovne vaje.

Središče glavnega mesta je sedaj že nekoliko modernizirano. Običajno tlakovanje z okroglimi kamni se nadomešča s hodniki iz cimenta. Ostale cestne opravne in naprave pa nikakor ne odgovarjajo našemu pojmovanju o lepoti in prikladnosti. Priznati pa se mora dobra volja, četudi čakajo mlajšo generacijo še velike in težje naloge, da se vsaj nekoliko "evropsko" uredi prestolnica mlade Albanije.

Sivalke
možkih slannikov
Box mašine
Dolga sezija. — Dobra plača.
Elishewitz & Sons Inc.
48 West 4th Street, N. Y.

SEVEROVA ZDRAVILA VZDORUŽUJEJO ZDRAVJE V GRUŽINAM

Hude Bolečine
revmatične hiro daisafe.
če rabite

SEVERA'S GOTHARDOL

Zanesljivi liniment

Istotako uporaben je za izvinjenje, oklone, za otrplost, in chronekost bolnih mišic ter udov.

CENA 30 IN 60 CENTOV
Vprašajte v lekarnah.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Šolski zakon pod mizo.

Vrhovna šolska oblast v Juljski Krajini — kralj. naučno skrbstvo v Trstu — je izdala odlok, v katerem izjavlja, da se "odpoveduje" komisijonelnim poizvedbam, ki jih predpisuje šolski zakon, in brez nadaljnega izpreminja deklariro hrvatsko šolo v Lubenicih v italijansko. Na ta način si bodo Italijani v bodoče prihranili trud, da zlepa in zgrda "prilobé" neitalijansko prebivalstvo za poštaljančenje posameznih šol. Iznajdljivi so in stran jih ni nič.

Westinghouse išče fante.

Fantje, kojih stariši ne morejo več skrbeti za njihovo nadaljno vzgojo, in ki so dosegli šestnajsto leto, naj izkoristijo priliko, ki jim je nudi Westinghouse Electric & Manufacturing Company, East Pittsburgh, Pa.

Fantje te starosti, ki živé v pittsburskem okraju, in ki se lahko vozijo z doma na delo ter nazaj, naj dobro premislijo to Westinghouse ponudbo.

Napredka željni fantje in ki prinesejo na Employment Department potrdilo o svoji starosti, če so sposobni za službo, ki jo nudimo, bodo sprejeti. Fantje bodo opravljali delo slov, pisarniških strožnikov ter druga dela v uradih in trgovinah. Napredka željne fante bodo počevali predelavci in drugi inštruktorji ter bodo imeli priliko, da se nadalje izobrazijo v Westinghouse večerni šoli.

Westinghouse pomaga svojim fantom, da sami sebi pomagajo. Če hočete o tej ponudbi kaj več izvedeti, pridite na Employment Department, Westinghouse Electric & Manufacturing Company, East Pittsburgh, Pa.

Harmonike.

Predno se odločite kupiti (harmoniko) pišite po cenik najstarejši slov. trgovini in izdelovalnici harmonik v Združenih državah in gotovo boste zadovoljni.

Dobivam pisma naših rojakov, kateri so kupili harmoniko pri raznih agentih in niso dobili kar so želeli, prosed me, naj jim popravim iste. Agent ni zmogel popravila in večkrat ne ve sam kaj postje narocniku.

Dolgoletna moja iskrušnja v tej stroki tam ho pričimila nepotrebne stroške in skrbí, v dokaz imam zabavna pi. sma iz vseh krajev Amerike.

Velika zaloga harmonik vseh sistemov kakor vseh drugih muzičnih instrumentov.
Pišite po cenik.
ANTON MEEVAV,
6921 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Brezplačno onim, ki trpe vsled mrzlice in nahuje.

Brezplačno poskušajte metode, katere more vsakrabiti brez nepriilke izgube časa.

Imamo način, kako kontrolirati vzduho v šolimo, da poskusite na naš račun. Nik se de, ako je to še dolga bolezen, ali pa se je pojavila šele pred kratkim, ako je senena mrzlica ali pa kronična nahuja, narociti morate brezplačno poskušanje našega načina. Na to se ne gleda, v kakih klimi živite, ne gleda se na vašo starost ali opravilo, ako vas muči nahuja ali mrzlica, naš način vam bo takoj pomagal. Posebno šolimo poslati onim, ki se nahajajo navidez v obupnem stanju, kjer niso pomagala vsakovrstna vdihavanja, briganje, zdravila opija, dimi, "patentirano kajenje" itd., šolimo pokazati vsakomur, če je ta nov način dočel, da vedno v vsako težko dihanje, vse kropanje in vse strahne napade takoj.

Ta brezplačna ponužba je pravašna, da bi jo sanemarili. Pišite sedaj ter jo takoj pričima. Ne pošijite denarja. Pošijite kupon Canes. Niti pošiljine na plačilo.

DR. LORENZ
642 Penn Ave., PITTSBURGH, PA.
EDINI SLOVENSKEGO GOVOREČI IZDRAVNIK
ŠPECIALIST MOŽKIN BOLEZNI.

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezní. Jan vem to zdravim na 23 let ter imam skuenje v vseh boleznih in kar znam slovensko, zato vas moram občutoma razumeti in spoznavati bolezen, da vas odpravim in vrnem moč in zdravje. Skozi 22 let osredelbil posebno skušnje pri zdravljenju možkin bolezní. Zato se morate spoštomu zanesati na mano, moja skra da jo. da vas popolnoma odpravim. Na odlašajte, ampak pridite žimpreje, ker zdravim zastrupljeno kri, mačujete in lise po telesu, bolniki v grip, in padanje lise, bolečina v kosteh, stazirana odobalost. Živčne in bolniki v mehuhovnih, strah, bolečin, rmanico revmatizem, katar, msta šile, nesuha ite. Uradna ura: V ponedeljek: urada in potok od 8. dopoldne do 1. popoldnja; v torek, škrat in sobota od 8. dopoldne do 1. včeraj; v sodekah in vrnika od 10. dopoldne do 1. popoldne.

POZOR!
Slovenci, Hrvati in Srbi,
ki potujejo skozi New York.

Ne pozabite na moj hotel, kjer dobite najboljša prenočišča in boste najbolj postreženi.

Čiste sobe z eno ali dvema posteljima. Prostor za 250 oseb. Domača kuhinja. Najnižje cene.

AUGUST BACH, 63 Greenwich St., New York

MI POZNAMO

potrebe svojega naroda ter mu vsled tega zamoremo najugodnejše in najsolidnejše ustreci.

ZA TOČNO IN REDNO IZVRŠEVANJE DENARNIH NAKAZIL,

ZA UGODNO IN BREZSKREBNO POTOVANJE V STARO DOMOVINO,

ZA DOPREMO OSEB IZ STARE DOMOVINE,

kakor tudi za vsa druga brezplačna navodila glede gornjih zadev, se zamorete s popolnim zaupanjem obrniti na znano

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, : : : New York, N. Y.

ZANIMIVE KNJIGE ZNANIH PISATELJEV po znižani ceni

Kako sem se jaz likal. Spisal Jakob Alešovec. Povest slovenskega trpina. V pouk in zabavo. 1., 2. in 3. del. Vsi 3 zvezki vsebujejo 448 strani, \$1.60

Ljubljanske slike. Spisal Jakob Alešovec. Vsebuje 30 opisov raznih slovenskih stanov, ima 263 strani, .70

Prihajač. Spisal Dr. Fr. Detela. Splošno priljubljeni ljudski pisatelj nam tu slika v krasni povesti življenje na kmetih z vso svojo resnobo in težavami ter nam predočuje ljudstvo resnično tako, kakršno je. Knjiga vsebuje 157 strani, .50

Juan Miseria. Spisal P. L. Coloma. Zelo zanimiva, iz španskega prevedena povest. Vsebuje 170 strani, .60

Ne v Ameriko. Spisal Jakob Alešovec. Povest Slovincem v pouk. Po resničnih dogodestavljen. Vsebuje 239 strani, .65

Darovana. Spisal Alojzij Dostal. Zgodovinska povest iz dobe slovanskih apostolov. V to povest je vpleteno delovanje in boj med kršćanstvom in poganstvom pri starih Slovanih. Vsebuje 149 strani, .45

Malo življenje. Spisal D. Fr. Detela. Kmečka povest, ki posega do dna v življenje slovenskega ljudstva ter se zlasti odlikuje po živo in resnično slikanih domačih značajih. — Vsebuje 231 strani, .55

Znamenje štirih. Spisal Conan Doyle. Kriminalni roman. Po vsem svetu znana povest, ki opisuje premetenost tajnega policista Sherlock Holmesa ter njegova bistrourna pota, kako je prišel na sled skrivnostnim zločinom. Vsebuje 144 strani, .50

Jernač Zmagovač. Spisal Henrik Sienkiewicz. Dve značilni povesti iz ljudskega življenja in trpljenja. Vsebuje 123 strani, .45

Zadnja kmečka vojna. Spisal Avgust Šenoa. Zgodovinska povest. Slavn pisatelj nam opisuje, kako je nastal kmečki punt in kako so se na isti očki, na čelu jim kmečki kralj Matija Gubec, nadalje kmet Elija Gregorij in drugi kmečki junaki borili zoper prevzetne graščake in junaško umirali mučeniške smrti. Vsebuje 378 strani, .70

POŠTINA PROSTA
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York

ČAROVNICA.

Spisal JEAN RAMEAU.

Za "Glas Naroda" poslovenil J. T.

25

(Nadaljevano.)

Nikdar ni bil boljše volje, nikdar še ni bil boljše razpoložen. Uverjen je bil, da se mu bodo sanje uresničile.

— Ne boj se, Melanija, kakor hitro bom izvoljen, boš imela prost vstop v očetovo hišo. Melanija Aubier, se ne sliši posebno le po. Veliko lepše se sliši "gospa poslančeva".

— Ali res misliš, da bo tako?
— Ne mislim samo, ampak prepričan sem. Kakor hitro bo znan uspeh volitev, bom prišel k tebi. Potem te bom vtopil v svoje poljubih.

— Le pojdi, moj dragi Pascal in glej, da boš izvoljen — je rekla in obraz ji je žarel brezmejne sreče. Nič in dan bom molih zate in za par maš bom dala. Če je Bog v nebesih, boš izvoljen. Sel je.

Z balkona je še dolgo časa zrla za njim. Zatem je nestrpno čakala njegovega pisma. Vsako jutro je stala na pragu ter pozirala na pismo.

Pascal je pisal jako neredno. Sprva so bila pisma polna navdušenja, pozneje se je pa v njih jezil nad volile.

— Splošna volilna pravica — je lepa stvar — je pisal. — Sam preurediti bi jo bilo treba tako, da bi tudi živina glasovala. Vsi osl in voli bi morali na volišče. Volilec se ne brigajo za blagor domo vine. Brigajo se samo za cene vina. In vprašujejo me, če sem za vojno ali proti vojni. Nasprotnikovi pristaši mi očitajo: Seveda je za vojno, saj je vendar polkovnikov sin.

Ko je Melanija čitala taka pisma, je postajala vedno bolj žalostna. Vedela ee, da se Pascalu ne bodo uresničili lepi načrti.

Enkrat mu je pisala Melanija: — Kaj pa sestrična? Ali si je videl?

— D, sestrična, to je tista črpa točka — je priznal Pascal svojim odgovoru. — Obiskal sem jo, pa nisem napravil dobrega vtisa. Boljše bi bilo, če bi ostal njen prijatelj, kajti njeno sorodstvo ima dosti vpliva.

Medtem je čas naglo potekal. Pascal je priporočil svoji ženi, naj kupi lepo obleko s širokim rokavi.

— Vem da niso take obleke sedaj moderne, toda moj oče je ves neumen zanje.

Melanija je razumela ta migljaj ter takoj naročila pri šivilji zahtevano obleko.

— To obleko bom nosila pri naših zaupnih političnih sestankih — je mislila sama pri sebi.

Zatem ji je natančno pisal, katerega dne naj pride v Libourne. Že osem dni vnaprej je napolnila kovčeg ter spravila na dno lepo srebrno dozo za cigarete.

To je namenila za darilo svojemu tastu.

V soboto je imela edpotovati. Toda sobote zlepa ni hotelo biti. Slednjič je pa vseeno napačno težko pričakovani dan. Bilo je krasno jutro. Melanija je vstala navsezgodaj ter šla na balkon. Zdelo se ji je kot da bi jo pozdravljali Pariz v vsej svoji lepoti.

Najela je voz ter se odpeljala na orleansko postajo.

Ko se je bližala z vlakom postaji Libourne, je videla na vsel drevesih in na vseh hišah velike rdeče plakate in na njih imena Terrade.

To je bil Pascalov protikandidat. Povsod, kjerkoli ji je obtičalo oko — Terrade — Terrade.

Ubogil Pascal. Gotovo mu je manjkalo denarja, da bi napravil malo večjo reklamo zase. Lotil se je velik nemir. Slednjič je skle nila, da ne bo več gledala skozi okno.

Vlak je zavijagal ter se ustavil. Melanija je izstopila. Z oči je iskala Pascala, pa ga ni mogla najti.

Na vsak način bi me moral čakati. Tudi pri izhodu ga ni bilo. Izvošček je zaklical: "Hotel de Paris". Pogledala je v voz, pa tudi v vozu ga ni bilo.

Ne vedoč, kaj bi storila, je nekoliko postala. Izza vogala se ji pojavil mali angleški voziček. Na njem je bil zaželjen.

— Pascal! — je vzkliknila. — Da, on je bil, in ona je bila neizmerno srečna.

— Nekoliko sem se zakasnili — se je opravičeval. — Ti ne več koiko imam dela. No, pozdravljena! Kako je kaj?
Objela ga je in poljubila. Ustnie kar odtrgati ni mogla od nje govega obraza. On se ji je komaj iztrgal.

Mimo je prišel človek, in Pascal je zašepetal svoji ženi: — Po zdravi ga. On je davkar.

Melanija je pozdravila, toda ne posebno prijazno.

On je začel znova pripovedovati: — Ljubica, nisem mogel prej priti. Ob petih je bila še seja. Sama dobro veš, da mora pred bojem človek zbirati svojo armado. Vsak glas je dragocen. Činavec volilec bo na moji strani, tembolj sigurno bo moja zmaga. Izvošček te bo odpeljal v hotel. Ali je to tvoja prtljaga?

— Ali ne poznaš mojega kovčega?
— Da, saj res. Vidiš, kako sem raztrešen.

Ženo je pustil čakati, on se je pa pogovarjal z izvoščkom.

— Dober večer, Albert — mu je rekel. — Saj boste odpeljali to damo in kovčeg v hotel, kaj ne? Kaj pa vaš mali? Ali je že kaj boljše?

— Popolnoma je zdrav.
— O, to je lepo, to me jako veseli.

Zatem se je obrnil ter prijazno pozdravil pismo. Prenaslecu prtljage je nasvetoval, naj se ne muči preveč in naj preobleče mokro srajco, da bi se ne prehladil. Nato je plačal kočijažu, ki ga je pripeljal v angleškem vozičku, ter sedel poleg žene.

— Pozdravi — ji je zašepetal ter se globoko priklonil. — Tam gre mestni svetovalec.

Melanija ga je milo pogledala rekoč: — Ali bo tq še dolgo časa trajalo?
— Jutri zvečer do šestih.

— Moj Bog, to je pa res težava. Pa vse bi še bilo, če bi si bil svest uspeha. Ali veš, da pride na vsakih petdeset Terradovih plakatov en sam tvoj?

— Plakati so brez pomena. Glavna stvar je glasovnica. Jaz sem jih dal natiskati dvesto petdeset tisoč. Pozdravi, tam gresta dva učitelja.

— Jaz sem mislila, da si ti proti učiteljem.

(Dalje prihodnjik.)

"Črna knjiga".

Dr. X.

Čudovito mirni smo, nebrizni do otopelosti, dočim naše brate ljubi sosedje tam za mejo na zapadu s cinično brutalnostjo potiskajo ob tla in imenu "svete italijanske civilizacije". Sola, cerkev, sodnija, društveno življenje, gospodarske institucije — vse naše naj bo uničeno, vse naj dobi izrazito italijanski pečat. Odredba za odredbo, ena hujska in brezobzirnejša od druge, vsaka brutalnejša v svojih namenih in metodah, samo da bi slovensko čuteče in govoreče ljudstvo v kali zatlali. Jezika, svete materine govorce, kmalu Slovence ne bo smel rabiti niti v lastni hiši, v lastni družini, v intinmem razgovoru s svojo krvno dečo. Barbarski fašizem pošilja dekrete — in dekret je volja svete italijanske nacije, je dokument "novih kulturnih vrednosti" zaničevalec Mazzinijevih idej. Zakaj, kdor si bo še upal izreči slovensko besedo v krogu svojevoje, bo nezanesljiv podanik svet matere Italije, sumljiv nepatrijot in nevaren veleizdajnik, ki mu treba dobro porejiti fašistovskega mazila.

Čudovita je nebriznost in klasična malomarnost nas, ki smo v svoji državi, v svoji kolikor toliko, recimo, še dokaj prosti v izražanju misli in želja. Čudovito miren, potrpežljiv — realen narod! Čul sem opombo nekoč: Paupertas meretrix... Morda! Toda velja li to tudi za naše razumiske kroge? Za naše časopisje, ki naj bi bilo javni klicar in glasnik, buditelj javne vesti in ljudske zavesti ob uri eklatantnih socijalnih in narodnih krivic?

Kaj naj stori mali narod vspriče brutalnosti vladajoče kaste 40 milijonskega naroda? Če nicesar drugega ne, vsaj protestirati mora, vsaj stalno opozarjati na krivico pred vsem svetom, vsaj dokumentaricno razglasiati, kaj počenja moderni barbarizem v imenu vzvišene nacionalne ideje!

Kar je doslej storila slovenska publikistika in za njo stoječ "narodni buditelj", je bilo le jadicovanje ali pa nerodno žuganje, večših pa napad na političnega nasprotnika — med nami! Tudi znana naša kopija italijanskega fašizma do danes ni ukrenila še prav nič pozitivnega, trajnega in resnega, kar bi mogel vsak pošten in razsolen človek odobravati. Brez vztrajnosti, resnega in sistematičnega lela, obrnjenega v prid rojakov dela, obrnjenega v prid rojakov in ne nem samim v škodo, ne doživje rojaki rešitve. Predvsem nam treba velikopotezne propagande v tujini. Kdo skrbi za to? — Niče!

Sprožila se je zadnje dni hvale vredna misel, da naj bi naša "Slovenska Straža" prevzela zbiranje gradiva iz Julijske Krajine. Zbralo naj bi se vse, karkoli priča o brezpravnosti in barbarizmu tistih, ki predstavljajo italijanski narod in italijansko kulturo v Jovenskih krajih. Svet naj izve iz fotografij, uradnih dokumentov, odlokov in razsodb o vsem dejanskem stanju do podrobnosti o rekulturnih činih v taki meri, da bo že en sam površen pogled v "Črno knjigo" Slovencev in Hrvatov v Julijski Krajini vplival odlično na moralno zavest vsakega poštenega tučca.

Kdor molči, je skrivni greha. Kdor ne razkrinkava grdobij, ni ređen, da se imenuje pošten človek. Tudi narod ne!
Zato na delo tisoč rok in glav in zbirajmo lističe, izpisujmo politične liste, fotografirajmo in shranimo vse, da bo naša "Črna knjiga" debel foliant nekulture in krivic od dne, ko je italijanska ojska z belimi zastavami zasedla našo narodno posest onkraj črte ondonskega pakta.

Pripravljajmo s tem pot osvoboditvi mučenih, brezpravnih rojakov tam "preko"! Tam preko, kjer se niti braniti več ne sme in ne more v svojem jeziku v dvorani justice! Tam preko, kjer poneni umor naših ljudi in požig posesti na naši zemlji kulturno denarje, izraz najplemenitejšega nacionalnega čustvovanja...

"Slovenec"

Iz Jugoslavije.

Arheološke izkopnine v Dalmaciji.

Delavci, ki v Trščenici pri Splinu preurejajo zemljo za novo vokolpašiče, s onasli v nekem vodnjaku krasen kip boginje Cibele.

Borba med orožniki in zločinci.

V bližini železniške postaje Vičev v Bosni so našli orožniki na tolpo 7 oboroženih ljudi, ki so nameravali napasti vlak. Razvil se je svidit boj, vendar se je najhujšem posrečilo pobegniti v gozd, si so ga orožniki obkolili.

Eksplozija v vojnem arzenalu.

Glasom vesti iz Beograda se je zopet pripetila eksplozija v vojnem pirotehničnem zavodu v Kragujevcu in sicer v kemičnem laboratoriju pri odpiranju neke nemške mine. Žrtev eksplozije je postal ruski kapitan-kemič Berhin; en delavec je težko ranjen, šest pa je lahko poškodovanih. Škoda je jako velika. Vsi delavci razstrelbe je ves laboratorij uničen.

Izgon železničarjev, ki niso jugoslovanski državljanjani.

Iz Novega Sada poročajo: Vlada je pozvala vse železničarje in vpkojence iz Vojvodine, ki so uadžarske narodnosti, a niso mogli dokazati svoje pripadnosti v Jugoslaviji, da v najkrajšem času zapusté Jugoslavijo, ker bi bili sicer s silo izgnani.

Arrestacija zagrebškega odvjetnika.

Zagrebska kriminalna policija je aretirala odvjetnika dr. Pavla Petka, ki je osumljen, da je raznim strankam na goljuzv način izmamil večje denarne zneske. Dr. Petek je izjavil, da bo poravnal škodo, čim bo mogel prodati svoje nepremičnosti v Sremlu. Izročjen je bil sodnemu stolu v Zagrebu.

Točv v jeseni.

Kakor poročajo dalmatinski listi, je v občini Grohote divjala te dni silna nevihta, kakor je tamonjnji prebivalci že dolgo let ne pomnijo. Debeli toča je uničila še ne-

spravljene poljske pridelke, tako da se je bati težkega pomanjkanja. Občina se je obrnila do vlade za nujno pomoč.

Voda vdrla v premogovnik.

V premogovniku v Mostaru v Hercegovini je poplava napravila veliko škodo. Strekovnjaki, ki so preiskovali vzrok katastrofe, so ugotovili, da je v premogovnik vdrla podzemna reka. Škoda znaša nad 300.000 Din.

ROYAL MAIL

Pooblaščen parobrodna črta od jugoslovanske vlade. Neposredna služba med New Yorkom in Hamburgom. Cherbourg in Southampton. "ORCA" "ORBITA" "ORBITA". Ti parniki so v vseh ozirih novi in moderni. Pritjubljeni so prekoatlantskim potnikom ter so slavnj valod svojih privlačnih naprav, izborne službe, in kar je najvrednejše valod udobnosti. Ujladni stranki nosijo na bele pogrjnjene mize dobre, okusne in zadostne obede. Posebna pozornost je posvečena ženskam in otrokom. Za podrobnosti vprašajte agenta v vašem mestu ali pa pri: ROYAL MAIL STEAM PACKET COMPANY 28 BROADWAY NEW YORK, N. Y.

KJE JE?

Mati Jožefa Mislje iz Orehoviec št. 10, občina in pošta St. Vid pri Vipavi, Julijska Bencija (Venetia Giulia, Italia) išče svojega sina FRANCETA MISLEJ. Naj se takoj oglasi svoji materi ter naznani svoj sedanji naslov, ali pa meni, da sporočim materi. — Rafael Rosse, 995 E. 141. St., Cleveland, Ohio. (15-17-10)

POTOVALNI ZASTOPNIKI,

kateri so pooblaščenj nabirati naročnino za "Glas Naroda", so: Joseph Černe, Anton Simič in Joseph Smazel. Upravništvo.

POTREBUJEM

10 drvarjev. Plačan po \$2.70 od kladre. Pišite na: Ludwig Shine, 27 East Main St., Bradford, Pa.

Rad bi izvedel za naslov svojih prijateljev FRANKA MATKO in JOHNA ŽAVBI. Če kdo ve, naj mi javi, ali naj se pa sama oglasita. — Louis Metelko, R. D. 2, Homer City, Pa. (17-18-10)

IZŠLE SO

LIŠJAKOVE SKLADBE:

NA JADRANSKI OBALI, — valček; rola 75c.

MIRAMAR, mazurka; rola 75c.

OHLJSKA KRASOTICA, — ko-račnica; rola ali plošča 75c.

VZEMI ME SEBOJ, — polka; rola 75c.

Dobijo se tudi note za piano.

Naroča se pri: ADDISON MUSIC HOUSE 1306 Addison Rd., near Superior Ave CLEVELAND, O.

Pišite po naš popolni cenik!

Prav vsakdo—

kdor kaj liče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo prisnava, da imajo čudovit uspeh — mali oglasi v "Glas Naroda".

Izšla je nova izdaja

'PESMARIGA GLAZBENE MATICE'

Zbori za štiri moške glasove.

Uredil MATEJ HUBAD

Knjiga ima 296 strani, ter vsebuje sledeče pesmi z notami:

1. Na dan; 2. res oženil bi se; 3. Kazen; 4. Kmečka pesem; 5. Vasovalec; 6. Na trgu; 7. Pesem o beli hišici; 8. Prošnja; 9. Dan slovanca; 10. Tih veter od morja; 11. Še ena; 12. Povejte, ve planine; 13. Sijaj, solnice; 14. Lahko noč; 15. Deklica mila; 16. Slanca; 17. Vabilo; 18. Pastirček; 19. Rožmarin; 20. Cerkev; 21. Prošnja; 22. Imel sem ljubi dve; 23. Danica; 24. Savska; 25. Oblaček; 26. Planinska ro.a; 27. Hercegovska; 28. Ljubzen in pomlad; 29. Košica i slavulj; 30. Naša zvezda; 31. Lahko noč; 32. Pod noč; 33. Kaj bi te prašal; 34. Bože pravde; 35. Ne grobih; 36. Nad zvezdami; 37. Vabilo; 38. Ustiliš nas; 39. Na morju; 40. Pastir; 41. Slovenska zemlja; 42. Barčica; 43. Oblaček; 44. Utopljenka; 45. Potrkali na okno; 46. Glas Grobova; 47. Katrica; 48. Deklica, ti si jokala; 49. Jaz bi rad ruderčih roč; 50. Zdravica; 51. V mraku; 52. Lepa naša domovina; 53. Vrged se povrne; 54. Vinska; 55. Oj dekle, kaj s tak šaloštna; 56. Slanca; 57. Oj, te mlinar; 58. Pojdam v rute; 59. Slovenec, Srb, Hrvat; 60. Naša zvezda; 61. V slovo; 62. Izgubljeni cvet; 63. Sanak spava; 64. Gheja, kako umira pravilni; 65. Naprej; 66. Kje dom je moj; 67. Hey Slovenia; 71. Domovini; 72. Sokolska; 73. Jadransko morje; 74. Popotniška pesem; 75. Domovina; 76. Slovenski svet, ti si krasen; 77. U boj; 78. Veter na Savi; 79. Zrinsko, Frankopanka; 80. Što čutiš, Srbije tužni; 81. Pobrattimlja; 82. Pomlad in jesen; 84. V tih noč; 85. Milica; 86. Njoj; 87. Njega ni; 88. Pod oknom; 89. Prva ljubezen; 90. Lahko noč; 91. Pri oknu sva molče stonela; 92. Strunam; 93. Slovo; 94. Strunam; 95. Prošnja; 96. V ljubem si ostala krajji; 97. Pod oknom; 98. Ljubzen in pomlad; 99. Lahko noč; 100. Razstaneč; 101. Svrčanje; 102. Tam, gdje stoji; 103. Prejla.

Cena s poštnino \$3.

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street New York

Kretanje parnikov - Shipping News

20. oktobra:	La Savole, Havre; Olympic, Cherbourg; Derflinger, Bremen; Orca, Cherbourg; Hamburg; Albania, Cherbourg.
21. oktobra:	Aquiltania, Cherbourg; Reilance, Cherbourg, Hamburg.
22. oktobra:	Paris, Havre; Zeeland, Cherbourg; Pres. Adams, Cherbourg; York, Bremen.
23. oktobra:	Westphalia, Hamburg.
24. oktobra:	Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg; Mongolia, Hamburg.
25. oktobra:	President Wilson, Trst.
1. decembra:	Leviathan, Cherbourg; La Savole, Havre; Olympic, Cherbourg; Veendam, Boulogne.

CUNARD ANCHOR

ALI NAMERAVATE DOBITI ROJAKE V AMERIKO?
6426 JUGOSLOVANOV 80 LETOS PRIŠLO V DEŽELO.
Naj Cunard proga pomaga Vašim rojakom, da dobio liste, viziranja ter jim da potrebna navodila, ki so potrebna za potovanje v Ameriko.
Vse potnike spremlja do parnika družini uradniki brez kakega posebnega doplačila. Potnikom, ki imajo Cunardove vozne listke, nikdar ni treba čakati, ker odpluje iz Evrope večkrat v tednu kak parnik te črte.
Vozni listki Cunard proge so veljavni za najhitrejšje parnike na svetu.
Za nadaljna pojasnila se obrnite na našega mestnega agenta.

COSULICH LINE

Naravnost v Jugoslavijo
Edino direktno splošnodo odpluje Otvoritvena vodna anazaga MARTHA WASHINGTON
10. nov.; 23. dec.
PRESIDENTE WILSON 30. nov. v Dubrovnik ali Trst.
Železni v nutranjkat zvezna. Nobenih vi. V praznike pri bližnjem agentu ali pri PHILPS BROS. & CO., 2 West St., N. Y.

Kako se potuje v starikraj in nazaj v Ameriko.

K DOR je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je natančno poučen o potrebi listih, prtljaji in drugih stvareh.
Pojasnila, ki vam jih zamoremo dati vsled naše dolgoletne izkušnje, vam bodo gotovo v korist; tudi pripravimo vedno le prvotne parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.
Tudi oni ki še niso ameriški državljanjani, morejo potovati v stari kraj na obisk, toda potrebno je, da se povrnejo tekom šestih mesecev in se pripravijo brez vsake nepravilne v to deželo.
Kako dobiti svoje iz starega kraja.
Kdor želi dobiti sorodnika ali pa siveja iz starega kraja, naj nam piše za pojasnila in navodila. Jugoslovanska letna kvota znaša 6426 norih priseljevcov.
Za potne stroške izplačuje po našem naročilu JADRANSKA BAN-KA tudi v dolarjih.
Frank Sakser State Bank 82 Cortlandt Street New York Glavno zastopstvo Jadranske banke.

IZPLAČILAVAMERIŠKIH DOLARJIH.

V Jugoslaviji —
Vse more izplačati dolarje le potnikom v Ameriko proti predložitvi od ameriškega konzula potrjenega potnega lista in ne več kot protivrednost od 3.000. — frankov, to je približno \$200. — za enega potnika.
V slučaju, da naslovljenec za izplačilo dolarjev nebi mogel predložiti potrjenega potnega lista, dobi pošiljatelj lahko dolarje nazaj ali nam pa na novo naroči izplačati nakazani smesek v dinarjih.
Nadalje se nam zdi umestno pripomniti, da nltakor ne moremo pripraviti pošiljati čeke v Jugoslavijo.
Tudi pošiljajo mnogi navadne ameriške čeke v domovino. Ti pa nltakor niso pripravni za ljudi na deželi, ker so banke oddaljene in izplačajo take čke v dinarjih šele potem, ko dobe iz Amerike potrdilo, da so jim bili odobreni.
Onim, ki stanujejo na deželi in ne potujejo v Ameriko, je najbolje pošiljati denar navadnim putem v dinarjih, kateri se jim izplačajo na sodnji post' brez nepravil.
Tudi za nabavo potnega lista — (pasa) je najpripravnejše poslati dinarje. Dokler nimate potni list ni potrjen od ameriškega konzula, ne more potnik dvigniti dolarjev. Stroške za rame listine in potni list se pa lahko plača tudi s dinarji.

KAJNOKAR JE IŠLA NAJVEČJA ARABSKA SANJSKA KNJIGA

Najnovejša ilustrovana izdaja Vsebuje 308 strani.
Cena s poštnino \$2. —
SLOVENIJE PUBLISHING CO., 82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

Prave pristno glasne VICTOR in COLUMBIA GRAMOFONE

s rogom ali brez roga, Cena od \$22.50 do \$480.00, kakor tudi prave Slovenske Victor in Columbia plošče dobite le pri
IVAN PAJK
Victor Dealer
24 Main St., Oceansaugh, Pa.
Cenike sastonj, pišite ponj.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt St., New York City